

1:2
2:2
3:2
4:2
5:2
6:2
7:2
8:2
9:2
10:2
11:2
12:2

N. Lat. 203

N. Lat. 203 (over)

F. Joann. Herwegh Coloniae
No. 1114:

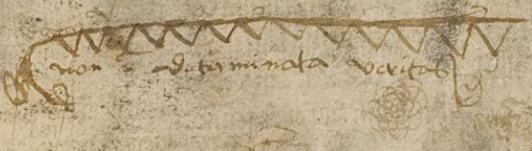
N. Lat. 203 (Ink.)

^{23e}

Joannis beydborchii in loco quarto anno dmi 1700

Baptiste Bantuani vatis
eminētissimi opus insigne de
mundi calamitatibus. earumq; cum causis . cum re-
mediis.
Aliud eiusdē contra poetas ipudice loquētes opuscu-
lum perelegans.

*bapt. p. v. d. v. p. d. ne plus sicut scribitur
pub. de. v. d.
v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d. v. d.*

Sic v. d. v. d.

Ad Petrum Bononium. T. Vlsenius;

Ulam similis magno frater Baptiste Marone est

Una eadem amboꝝ patria plectra docent

Siue hic bucolica pastoris pinxit auena

Herois elegos inseruit ve sonos;

Siue sub horrendis describat Marte furores

Seu referat fidei sensa profunda pie

Cuncta maroneꝝ seruant vestigia muse

Si titulum demas illius esse putem

Tu modo qui prestas phrisio mi petre Delampo

Judicio an fallar doctior ede meo;

Ad T. Vlsenium Petrus Bononius.

Antea virgilio Baptiste Mantua vati

Est patria atq; ambos carmina docta beant

Siue elegos seu forte canant arma horrida Martis

Cedere Callimachum Neonidꝝq; vides

Sunt similes fateor multum fidibusq; canoris

Una eadem amboꝝ plectra tonare puto

Hoc tamen vlseni prior est Baptista Marone

Quod grauiora suis versibus vsq; canit;

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

C Fractis Baptiste Mantuani Carmelite Theolo-
gi ad Reuerendissimum in christo Patrem ac domi-
num .D. Oliuerium Carafam Sabineñ Episco-
pum et cardinalem Neapolitanum .De suorum tem-
porum calamitatibus. Liber primus scilicet incipit.

Ogimur istius mala tempestatis. et alto
c **E**gressas crebro furias. turpiq; fugatam
Virtutem exilio ⁊ varias percurrere clades
Ob scelera imissas terris:artemq; docere
Que premat ceteri flagrantem principis iram.
Summe deū dicim⁹ regnum cui terminat orbis
Cui rerum natura subest:cui militat ardens
Astroñ coeliq; iubar:qui solus habenas
Fortunę fatiq; tenes:sua victus Apollo
Postibus arma tuis offert plectrumq; lyramq;
Quicquid habet delos:quicqd cadmeia Dirce
Quicqd inest delphis tibi dat.cynthūq; Rhodūq;
Omnis adoratq; seruit tibi gloria Daphnes:
Est tuus Eurotas:Helicō tuus:ardua Cirrhe
Saxa tenes.tua nūc hederts thymbraq; virēti
Onātur delubra:tui per pingula pascūt
Phocidis arua greges: ⁊ dulcia flumina potant
Dij veteres fugere:nonis altaria lucent
Ignibus: ⁊ nobis tua numina sola supersunt.
Et quoniā pulso solus potes oia phœbo:
Huc ades: ⁊ fragilem duc ad tua littoza cymbam
Ostq; sollicitę stimulos ⁊ plurima vitę
Loedia perpassi iuuenile peregrinus cūñ:

Ocia: et antiqui finem sperare laboris
Fas erat: et felle post longa pericula puppi
Victoris et mitem portus optare recessum;
Sed pater utilibus qui temperat oia curis
Robur et assidua vires firmare palestra
Cogitat. et nobis quibus etheris annuit arcem
Desidiam somnūq; negat: ne scilicet annis
Dulcibus et segni mens enervata quiete
Langueat: et torpor lentos effeminet artus.
Torpor em coeco vapor est e gurgite surgens
Somniferę lætix: nubem qui interit opacam
Sensibus humanis fideiq; obliuia sanctę:
Securas igitur ne vincat inertia mentes
Tempora cōtinuis foecūda laboribus adsunt.
Ecce repentino surgunt hœrentia motu
Prælia. terribilem quatens Mars ferreus hastā
Armato rigidum lateri circūligat ensem
Stat sonipes picto lumbos et pectora tergo
Cinctus. et etate frontis splendore superbus
Accincti gladijs pedites: quibus creta fronti
Tegmina præterentis vibrant ymbonib⁹ hastas:
Coritosq; ligant humeris: villosa sagittas
Tergora: et bisutas rostrant hastilia vulpes.
Percq; foros cursant nautę: stipantq; liburnas
Arma rates: clypeis circūpendētib⁹ altum
Tollit proza caput: rostratas ardua puppes
Pone trahit classis: suspensaq; carbasa ventis
Crispat: et accensi pugiles molimine magno
In ter etes malos silices et ferrea sursum
Tela vehunt: resonant funes: aiōsa luuentus

Aeratasq; subdes: et curuꝛ cuspidis vncos.
Aptat: et ardenti comes it bellona graduo:
Sicut in actiaco grandi sub leucade ponto
Littus ad ambracię. forti cum milite cesar
Chaonio phariam discicit in equore classem.
Seu quãdo ionijs vulcania fluctibus aetna
Europę libyęq; duces concurrere vidit
Salicet ausonijs alacer cum Regulus ibat
Manibus excelsi sulcans vada lata pachyni:
Et patrijs contra bellans pro legibus Hanno
Sara relinquebat fati lilybęa sinistris.
Bellandi cupidę coeunt in p̄elia gentes
Depositisq; vacāt inculta ligo nibus arua
Undiq; surgētem spargit vaga fama tumultū.
Arma procul collisa sonāt: clangore minaci
Martia furentes accendūt classica pugnas.
Quod si florentes istis in syrtibus annos
Aegimus ⁊ tanto iuvenes sudauimus c̄stu
Quid nō triste putas feret erumnosa senectus?
Ipsa tremens artus: teretq; innixa bacillo.
Hispida. macra: breuis: canis rugosa capillis:
Caligans oculis: curuato in pectora tergo
Jam p̄perat: sequitur celeri mors pallida gressu
Iheu frustra faciles cursus auramq; secūdā
Frustra expectam⁹: nos implacata charybdis
Proijcit in scyllam: scyllę de vortice rauco
Nos rapiūt syrtes: iter ūq; rotamur in hōsdem:
Aequoris insultus: scopuli: vada: ventus ⁊ vnde
Semper ⁊ aduersis in funera currimus astris
Et nihil est aliud cultis Adamus in hortis

Quam primum sine fraude dies. cum libera multi
Pectora moerore agitant: sincera voluptas
Impolluta quies animi cum dulcibus annis
Primeque fugiunt vitæ: mox asper acutas
Gignit ager sentes: et noxia semina profert.
Nāq; ubi læta nouę cessit lanuginis etas
Sollicitę subeunt curę: trepidiq; pauores:
Et labor insomnis. dubijq; p omnia casus.
Bella cient itale gentes: nec barbarus hostis
Queritur. insultas nostris qui sinibus instat.
Inter se certare parat: et foedere rupto
Conuertere rigens in mutua vulnere ferrum.
Quosq; peregrini dños concordia mundi
Fecit in ambiguam regno de paupere litem
Compulit infausę genitrix discordia pugne
Hęc vrbes eadem vesania coepit Achæas
Quom caput Emathij proles aiola tyranni
Extulit. aduersus celebres lacedæmon Athenas
In lacedæmontos ibat thæsea propago:
Totaq; subuersis titubabat gręcia rebus.
Dumq; fauent regni cupidō: dum foedera iungunt
Cum duce foedifrago: dum sese copulat hosti
Alter in alterius damnū. cōmune coegit
Ferre oēs fortuna iugū: et parere tyranno
Nec genus Ausoniū (tanta caligat hęc inne)
Italique similem videt impedere ruinam.
Luce caret. nescitq; diem: secūq; tenebras
Crimen agit: noctemq; animis inducit z vmbra:
Propterea amisso sceleratę lumine mentes
Elemturam nō ante putāt quam venerit iram.

Quod si cōiunctis in p̄clia viribus irent
 Hesperic̄ gentes non obluctātibus astris
 Non prohibēte deo s̄ opem viresq̄ ferente:
 In vetus imperiū possessaq̄ regna redirēt
 Seruirētq̄ iterum tusco lata equora tybri:
 Sperchiusq̄ pat̄o: nostris Erymāth̄us ⁊ othrys
 Collib⁹: et latium trepidaret barbarus ensem.
 Pr̄da nec essemus totic̄s: nec thracius hostis
 Per phryges ⁊ colchos capt̄q̄q̄ p̄belladis oras
 Duceret in celebres insignia nostra triūphos
 Ciuiles rixas ⁊ bella domestica nostri
 Non reges tantū atq̄ duces. s̄ milite mixto
 Dum picena fugax populatur littoza turcus
 Arma sacerdotes diuoz altaria circum
 Ferre p̄ces soliti tollūt: paci q̄ repugnant:
 Qua sonat angustū scyllē latratib⁹ equoz
 Quaq̄ syracusio circūdatur insula ponto
 Insula ciclopū libyē porrecta sub axem
 Feruet Martis opus calabros ⁊ tapygis vites
 In pugnā bellona vocat. rapiēs q̄q̄ super bā
 Aegida gorganeos pectus circūligat angues
 Et qua nubifleri medio plimite montes
 Stant itali Galli q̄ soli. nou⁹ arma tumultus
 Cogit ⁊ indomito fulgentes aere cateruas.
 Causa mali caput etruscē Florentia gentis
 Ausoniq̄q̄ decus. summi violare ministros
 Ausa patris demens. sacriūq̄ haurire cruozem.
 Ipsa quoq̄ indomiti genitrix Ferraria belli
 Pr̄teritas auxit clades dum ferre recusat
 Imperium. venetoq̄ negat parere leoni.

Adde quod aspectu coeli viciata maligno
Arua negant victum. pingues lactata per agros
Semina vel pereunt vel inanes culmus aristas
Erigit: et tristi messor ligat ordea fronte.
Si foecunda ceres aut lecti viribus agri
Aut hominum studijs vsquam fuit: inuida grando
Pulsa per acres magno cum murmure tractus
Impellente noto strauit: longosq; labores
Perdidit: et niuibus cererem glacialibus hausit:
Et padus ingentes voluenses alpibus vndas
Insubrum venetumq; domos penetrauit: et omnis
Aggeribus fractis agri vastauit honores:
Nec ripis tantum: sed et ipsis altior ibat
Arboribus: salicum p summa cacumina nautis
Cursus erat. fugit prothxi pecus omne p agros:
Atq; montanę perierunt equora nymphę:
Sicut cum bellis olim ciuilibus vrbes
Arserunt Italę: cum Cęlaris arma superbi
Inuasere lares patrios gentemq; latinam:
Dira canam et nostris fortasse nepotibus olim
Non factura fidem: Benaci sparsa per agros
Tanta locustarum nubes. vt pinguia passim
Pascula et extortas segetes nemorumq; decorem
Temporis exiguo tractu consumpserit omnem:
Nec poterat sumptis hominum solertia telis
Fatales arcere feras: Caua tympana latos
Implebant strepitu campos: nec territa tanto
Dira lues sonitu. herbarum radicibus inis
Dorsibus hecibat: vicina per oppida postq;
Rumor ijt Capere arma viri. concurrere turbe

Ad cōmune malum: tanq̄ nouus itala cimber
Regna premar. Tandem multo vir tanta labore
Illuues longis vir est consumpta diebus.
Dura fames igitur tristes populata colonos
Senit: et exhaustis languescūt corpora venis:
Vulgus inops macie affectum squalensq; per vrbes
Pescit opem frustra, ⁊ sensim vitalia membra
Vlta cadunt: siccasq; premunt ieiunia fauces,
Nec patres natis nec nati patribus adsunt:
Tanta per humanum genus inclementia regnat.
Non libycę segetes non pinguibus appula campis
Hordea non phrygijs, succurrūt gargara sulcis:
Sed minus hinc damni: minor hęc crumna: dolorq;
Ditior: infelixq; minus fortuna sequetur
Hic pauç sat erunt lachrymę: crudelior alter
Cōmunem ingenti pariturus strage ruīnam
Hostis adest, nostręq; rati grauis ingruit imber
Qua Rodani voluūtur aque: qua frigida rheni
Leuonicas fert vnda rates qua perluit agros
Insubres venetosq; padus, qua diues ab alto
Vertice subiectos speculatur Brixia campos
Occultum pluit ex alta deus arce venenum:
Et qua tirestę pulcherrima filia nymphas
Colligit humentis gremio lateq; recedens
Littus harundinibus cingit viridiq; papyro:
Quaq; patens longe fluctu sonat adria vasto
Ultrices mors atra manus exercet, et altis
Latemadens spar sam cędem componit aceruis.
Qua fluit etrusco surgens vetus albula fonte
Romanasq; inuisit opes et regna quirini.

Qua gelidis sonat armis aquis. qua magna potēsq;
Imperat aemilio vicina Bononia rhenō.
Imbelles acresq; viros seniū atq; iuuetam
Pallida mortifero pestis grassata veneno
Sternit humi. fundāq; rotās e turrib' altis
Ardētes papulas iaculatur. ⁊ vlcera diris
Cladib'. et penetrat flāmantib' inguina telis.
Huic tumidū guttur virus leuat: ille sub alis
Fata gerit: qua lōga humer' se in brachia curuat.
Alteri' patulas aures arsurā parotis
Suscitat occultum lōgis sub crimib' ignem:
Attonitūq; caput feriens vitalia membra
Occupat: atq; vias mors vna perambulat oēs:
Extollitq; caput qua cursum fatifer humor
Sistit: et horiferū sensim durefcit in orbem.
Id crudele gen' necis hoc imane ferorq;
Supplicii. hęc stygio rabies egressa profundo
Perq; domos humiles perq; alta palatia regū
Sequit ⁊ occultis miseros ferit ictib' artus;
Ut qñ incauti vicio pastoris ouile
Incustoditū nox intempesta recepit.
Silup' hēsternę patiens ieiunia lucis
Solicitusq; fame fuerit plimen apertum
Ad solas ingressus oues non mitigat vnum
Ingluuiem funus: s; multa cęde madescit
In totū sequitq; gregem: sic acre venenum
In fontes fontesq; modo p'sternit eodem.
Iāq; cadauerib' desunt loca iuncta sacratis
Aleoibus: effossa passim tellure p'ofanis
Condūtur tumulis. inhonoratilsq; feruntur

Funeribus: dictu horrēdum: visūq; tremendū
P̄da feris inhumata iacent: ⁊ tate fluenti
Circumstās tetro locus incestatur odoze.
Qua triplici cōclusa pato Ferraria longis
Cladib⁹ atteritur. dominoꝝ corpa passim
Pascūtur p̄ rura canes: aquileq; rapaces
Effodiūt duris hōim caua lumina rostris:
Intestina ferūt volucres: ⁊ in arbore summa
Extra patrū suspēsa diu videre nepotes:
Nembra pater vir egra trahens dum frigida condit
Corpora natoꝝ clauso nondū ore sepulchri
Zabitur ipse sup̄ sua pignora: Crebra suoꝝ
Sola domo vacua mater dum funera ploꝝat
Cum lachrymis aiām tenues exhalat in auras;
Dulci añ occasum vitę vicina scientes
Fata sibi: condicq; suas tellure volentes
Reliquias fodere solū glebisq; subactis
Sacrato viui se cōposuere sepulchro
Rura silent: vacuq; suis cultorib⁹ vrbes
Iura fori clamosa tacent: per cōpita surgit
Gramen: et extinctis nō lucent ignib⁹ arę
Nec solitos cant⁹ nec odores templa laboꝝos
Accipiūt. squalentq; dom⁹: muta oīa; moerēt:
Qui superāt cladi: supez quib⁹ ira pepcit
Cogūtur miseri sua dulcia lumina ciues
Zinquere: et in medijs tentoria figere campis.
Sicut p̄ libycoꝝ solet armentarius agros
Ferrelarem. secūq; suos vectare penates
Ehdi ego p̄ tacitos saltus: et inhospita lustra
Dole sub excelsa silicis curuoq; sub antro

Monticolas habitare viros: et gramine pasci;
O superiloca qui tuti secura tenentis
Si scelere offensi nostro tam dira mouctis
Picta: sat veteres tam multo funere culpas
Sat longo luinusq; metu: iam parcite: saltem
Reliquias generis semenq; relinquite nostri.
Non animi tñ gentis cecidere latine
Cum romana ferox circum capitolia gallus
Barbaricis trepidam pulsans clamorib; arcem
Diceret. euerse frustra succurritis vbi
Romulidq; regni et vitę postrema dies hęc
Uel post kannensis lachrymas 7 funera pugne
Quãdõ quirinales aquilas fascesq; superbos
Ad tyrias iam se laturum crederet arces
Annibal insaltās victo inuenit et hosti.
Et mox ex alto bellorum culmine pulsus
Languit aduersis fatis 7 Marte sinistro.
Non tanto tremuere metu p̄cordia grauium
Fertis inaduentu. monuit cum delphica rupes
Non muro non arce dari sed naue salutem.
Man ita mosee quondam miracula virge
Horruit attonito memphis turrata colono.
Ipse quoq; in siluis 7 vallibus apoenini
Exilem ducens tecto sub paupere vitam
Delitui qua templa petit romanaviator
Et qua flaminios fugiens Claterna per agros
Ducit ab angustis vñdosum vallibus amnem
Arce sub Q. ciani. nostris vbi dicta camoenis
Lecta Refrigerius sublimi in colle tenebat;
Non fuit ausa magis nec clade nocentior ista

Romuleam pestis longo quæ funere plætem
Diripuit. quãdo veniens Epidaurius anguis
Jonos citra fluctus in regna quirini
Abstulit aerium virus: qui postea templa
Juncta ioui tenuit: bifidum qua diuidit amnem
Insula ianiculum dirimens a collibus vrbis

Comunes calamitatum cause

Seu superum sic ira velit seu noxius ardo:
Aethæris aërios infuso lumine tractus
Inficiat: seu sola ferant contagia morbum.
Seu dum longa fames hoim ieiuna coegit
Qua cibus velsi indignis: escaq; nocenti.
Impurus per membra fluens vitalia sanguis
Putruit. 7 dirum subiciens p̄cordia virus
Inferat occulto p̄peratam vulnere mortem:
Unde malū surgat nō est dignoscere promptū
Ipse tamen reor̄ has oīs concurrere causas:
Et coniuratas percusso foedere diuū
Astroz terræq; simul concurrere vires:
Sicq; hoim genus haud vna obsidione teneri:
Et nobis elementa necem superosq; minari.
Nec mirum qñ longe grauiora meremur
Supplicia: et longe asperiori verberare cedi.
Quippe vbi nec super pietas. vbi nulla tonātis
A scelere humanas prohibet reuerentia mentes
Et virtus vicio vrgenti dare terga coacta est:
Ira patris diuū fremit indignata: furensq;
Euocat ex altis erebi fornacibus atram
Progeniem: horrifere genus implacabile mortis
Et terras permittit agi p̄legetontis habentis

Plutonifq; premi imperio. de tristibus orci
 Sedib⁹ egressa aethérias noua mōstra sub auras
 Inuadūt hoīm coetus. 7 inertia flatu
 Pectora letifero feriūt: it frigida rabes
 Ad viuū penetrās aīos: perq; intima corda
 Ambibitū virus postq; concluderit oīs
 Ad hūcē aditus: hoīes impellit 7 viget
 Quo stygicē iussere canes quo ditis auari
 Spirit⁹ inclināt: prūni quo criminis auctor
 Monstrat iter latū: placidaq; tyānide regnat;
Hic iuuat imanes erebi monstrare figuras
 Tartarūq; genus sub apertū ducere coeli
 Lumen: 7 oculci referare latentia mūdi
 Monstra: venenoso paut que lacte megēra
 Cerbereiq; canis spumis 7 sanguine lerne
 De pcor assuetum mites errare p vmbrias
 Gynei nemoris vestrisq; sonantia rura
 Cantib⁹ 7 gressus modo p fera mōstra ferētem
 Intactū seruate deq; furiale pagmen
 Este pio vari comites. moresq; docete
 Infandos stygicē gentis coelūq; perolē.
 Jam mugire solū coepit: iam nubib⁹ aer
 Pallēt 7 infernis surgūt afflatib⁹ vmbre
 Nigrescitq; polus: mōstris exterrita lāpas
 Fere retro phoēta grad⁹: auditur ab antris
 Clamor. 7 omnigenū rabies cōfusa feraz;
Monstrum primum **S**uperbia
 e Volat horrisono rapidi pblegetōtis ab amne
 Ingenti alarum stridēte supbia ductu
 Sicillam dixeret sup quia cētera sese

Tollit: 7 extento socias supereminet ore
Omnia cōuoluens: caeca de sede baratri
Crimina nigrātem post se trahit oīa pompam
Hui⁹ ab ardenti virosus anxilitus ore
Fumat: et obscuris oriens a faucib⁹ humor
Defluit: hippomanen aconyta canisq; virētem
Tenarij spumam superās. omnemq; veneni
Mortiferā rabiem: stygij sex ima pfundi
Se supez gen⁹ esse putat. veterūq; deoz
Semen et a magno se iactat Apolline natam.
Ardua frons: vnoq; oculo stellata rotundi
Circuitus: medioq; sedens in lumis orbe
Descēdit spacijs equalib⁹ vndiq; centrum
Hoc insigne patris phoebiq; ardētis imago
Difficili vultu graditur gestusq; maligno.
Innocuos mitelq; aīos irridet. et odit
Quem videt eternis illustrem laudib⁹: altum
Per strutis iter veri conscendere honoris
Culmen. et ad superos niti coeloq; p̄pinquū.
Et grauis 7 raro incessu vestigia pfert
Strimonie de more gruis que semina cāpis
Facta legens. equē tepido sub siderelib⁹
Si vicina ferat gressum p̄ rura viator
Tela ferēs arcūve manu caput ardua tollens
Clangit. 7 ingenti mouet internodia passu
Paulatimq; viam suspēso gutture carpit.
Et bellator equus dñi frenatus habenis
Ostentās pectus latū ceruice sub alta
Quū glomerat bibulo lentos in puluere gressus
Nunc hac nuncillac oculos 7 colla retorquēs

Spectari gaudet libycosq; equare leones
Viribus. albanos ve canes dum se putat auras
Colligit: et latis imitatur naribus curum
Non secus hęc rabies ventoso inflatio: vire
Quñ graditur vibrans alternis motibus armos
Ardua sublatq; circūfert lumina frontis
Ulanq; proceri miratur corporis vmbiam
Et tacitis ardens curis sublimia semper
Mente agitat: tumēdoq; sedet sub corde venenū
Contemptrix inopum: vultus elata seueros:
Inflatoq; rotans turgentia gutture verba
Ferre nequit iuga: maiorem indignata paremō
Imperia vsurpat: regniq; libidine feruet.
Immanisucta: ferox miseris aduersa: minaxq;
Ditibus: elatis contraria: nescia pacis:
Nescia amicitie: rixarum ⁊ litis origo:
Dura: ingrata: duplex aīo: violenta: rebellis:
Improba: quid pietas quid sit clementia nescit:
Perfida fedisfragam dubio sub pectore mentem
Uersat: ab excelso fugientia culmine semper
Saxa mouet: laudum semper vesana libido:
Sollicitum pectus curis flāmantibus vrget.
Nec vitę ratio nec opum nec honoris: in omne
Sponte scelus preceps ruit implacabile monstrum
Hęc hoīm suprema lucis: immane ferūq;
Tbreicio facinus potuit suadere tyranno
Asper vt horrenda cumulans presepia cęde
Semineces artus hoīm fumantiaq; exta
Intulerit stabulis: et equis epulanda viroz
Corpora quę infami hospicio laribusq; pphanis

Oculcus pacem simulans admiserat hostis
 O scelus dira inuisē spectacula fraudis
 2 uminib⁹ toruis quotiens capita alta leuabant
 Thracēs equi grandes humano sanguine pasci
 Et capita 2 teretes pendere extra ora lacertos
 Erurave confractis genibus crinis ve cruentos
 Ut dices sanie a mento per lata fluente
 Pectora: sub grauib⁹ contrita cadauera malis
 Fractaq; sub duris crepitabant dentibus ossa
 Strimonius memit Nestus: scit bistonis vnda:
 Traxit idumei genus hinc vecordia regis
 Quem magus ardentis coeli noua signa secutus
 Admonuit venisse deum Nisi ceca superbi
 Pectoris ambitio mentem fecisset opacam
 Illet ad infantis sancta incunabula christi
 Deposito fastu: sed mens inflata fauo:e
 Cesareꝝ gentis longoq; tyrannidis vsu
 Est ingens meditata nefas: nec pūisca parentū
 Secula par videre scelus: nec longa videbit
 Posteritas. prura furens galilæa satelles
 De tepidis matrum sinibus lactentia vultu
 Pignora: membratimq; secans: lata arua cruore
 Imbuic innocuo. matres vlulare per agros
 Audiuic montana Rachael: vicinaq; fonte
 Flumina de duplici ducentia nomen 2 vndas:
 Hinc est orta lues: quē thracia regna verusq;
 Græcorū imperium vertit: Bizantia regum
 Urbs opibus constructa: mari p̄tenta: duobus
 Aegeo eurinoq; fretis stipata sedebat
 Sceptra tenēs: puo qua gurgite bosphoros vnda

Colligit: hęc scythica irrupens O roman⁹ ab arcto
Insidijs captam ferro violauit z igni
Arx erat Europes: et inexpugnabile quondā
Romane fidei vallum Dacometia contra
Arma minas alię frenans libyęq; tumultum:
Hęc scelex dur atq; parens sublime nitentis
Imperij coeli summāq; ambire tonantis
Ausa potestatem quantū tentauit in altū
Surgeret enarios tātum descēdit ad amnes:
Cui⁹ ob ingētem tellus cōcussa ruina
Cessit: vt in latice Cautem simiferis: alcum
Pandit iter: molemq; sinu capit vnda capaci.
Sic pcussa grauis monstri se pōdere tellus
Dissecuit gremiūq; alto patefecit hiatu.
Sicut ad asteis cum vatem absorbuit agris
Campus: et armato pcussit tartara curru
Seu qñ inferni caua guttura Curtius antri
Claudit: et elysios tremescit pōdere campos:
Vt qñ electę primo sub iudice gentis
Terra Cozem sociosq; altū demersit in aluū.
Antra igitur grandi latez sinuata recessu
Inter se ripis summo coeuntibus ore
Dore pile quotiēs vento cōsurgit in orbem
In latos abeunt curuati formicis arcus
Ficq; ingens domus vmbraz p̄ceptęq; baratriū
Illuc sulfureos incendia nigra liquores
Lambūt: z dubiū quasi prima crepuscula lumen
Spargitur: et tristi caligāt tartara fumo.
Dic sunt lugētes mortis domus impia campi
Regnat vbi scelerū lachrymoso in carcere mater

Exercens poenis aīas claudiq; tenebris
Indignata fremit. clauso ceu nubula vento
Cum piceas frangūt clamosa tonitrua nubes
Hec est quam veteres dicūt phoetonta poetę
Aetherios docti cursus causasq; latentes
Ignibus æternis: sol est qui corda superbis
Incendit stimulis: tumidoq; in pectora fastus
Mittit: et impartēs figit sub corde venenum.
Propterea ex alto labētem cardine fingūt
Audacem aurigam fractisq; p aera loris
Solis equos caput Eridani inersisse sub vndas
Ad superos exit quotiens pater arduus alto
Annuit a solio: et latum imperiosa p orbem
Bacchatur: supraq; suas temeraria vires
Audet: et infausto amittit conamine vires:
Scilicet omne deo cōtra nitente superbum
Euancscit opus: sicut cum surgit in auras
Eructantis aque fluctus. mox vertice presso.
Decidit: et spumans alto demergitur amne
Atq; humiles inter sine noīe p̄terit vndas.
Hoc docet allophylus: solymę qui verbere fundę
Deposuit frontisq; minas animiq; tumorem:
Ibat em̄ solo auxilio thoracis ⁊ haste
Non ope diuoz non vlllo numine fultus
In pugnam: paruūq; minax dauida superbo
Ne quicq; terrere sono concitus in ensē
Dum surgit. misso p ferrea tempora saxo
Corruit: et toto diffusum ingere corpus
Dirati stupere hostes: turpiq; dedere
Terga fugę: paruoq; gigas cadit ictus ab hoste.

Sic quoq; delusus curru iouis emulus alto
Alcea cōuerti scandēs curuamina pontis
Flāmiferūq; rotās alphoea p oppida fulmen
Occidit: et casu Eleam pterruiit urbem:
Hęc docuit phlegyas gen^o execrabile coelum
Spernere: quos tethys vlticib^o abstulit vndis:
Hęc quoq; miliaco regi cum nescia roris
Terra diu solitas fruges victūq; negasset
Sanguine psuasit placari numina fuso.
In superos eadem natos armauit Alcei
Qui domitū grauib^o Martem tenuere cathenis:
Sit satis hęc libasse: alijs memorāda super sunt
Plurima maiori scelex de p̄ncipe cantu:
Audiui: gemuit tell^o. turbatur auerni
Janitor: ecce niger nebulę globus exit opacę:
Jam turres regūq; domos abscondit z vrbes:
Exhalatq; grauem nox importuna mephitim.
Ite procul mites aię: quę dulcia pacis
Ocia: quę superos: quę coeli queritis arcem:
Ne funestus odor: ne vos contagia lędāt
Eliperę prolis: clausis abscondite valuis
Atria: progenies nigri dum p̄terit orci:

Monstrū secundum Inuidia.

I Fuor edax tristi surgēs Alchērontis ab amne
Pallidus: et moesto demissus lumina vultu:
Obliquūq; tuens. rebus gaudere secundis
Nescius: aera virum claris signata triūphis
Dente terens: tar doq; mouens vestigia passu:
Durimure nūc tenui nunc fulmine vocis aperto
Percurrit infontes: bona vultu aliena maligno

Ingemit: aspiciens: et felle grauatus amaro
Labeſcit: quocūq; ierit teterrimus oris
Spiritus: agroz virides interficit herbas.
Cetera nōnullis parcūt: certisq; venena
Graminib⁹ magicaq; solent miteſcere lingua
Pontica magnanimū celebrāt medicamina regē
Quē fatis obſtare ferūt: his ille ſolebat
Virus ⁊ occultę inſidias cōtemnere mortis.
Tangere cęrulei ſquamas ⁊ colla draconis
Phaſias auſa fuit tñ Medeiſes herbe
Virgineq; preces poterāt: Hecateſq; liquores
Darius in auſonijs vmbroz vallibus inter
Serpētes impune cubat. libyeq; per agros
Qua ſteriles verſant nigri garamantes barenas
Non metnūt pilli colubros. non ſeua neparum
Spicula nō hydri morſum: nō aſpidis horrent
Hęc fera lerneo rabies maculata veneno
Omnia depaſcit. nullos innoxia uullos
Preterit illeſos: nulli manſueſcit: in omnes
Inuehitur: quod agit nō eſt: ſanabile vulnus
Non Amythaoniꝝ prodeſſe Delampodis vlla
Carmina: theſſalicis nō lectę in montib⁹ herbe
Phillyridę manibus: nō Coi ſancta magiſtri
Pharmaca ſufficiāt: claręq; Machaonis artes.
Non genitor ſtygijs lacerum qui traxit ab vndis
Dippolytū: nō phœb⁹ auus cui prima medēdi eſt
Gloria: letali poterūt ſuccurrere morbo:
Quē iuuat iſtius varias cognoſcere fraudes
Et per aperta latens dephēdere ſigna venenū
Multiplices caſus ⁊ longa pericula cernat

Fatidici iuuenis: qui dum pręsaga parenti
Somnia narraret fratru liuore sub altam
Accus humu pbarias tãdem migravit ad arces.
Hui? vt infectos genitor cognouit amictus
Et pueri tunicas mendaci cęde rubentes.
Heu fera clamauit dulcem scũssima natum
Abstulit z luctu canos confecit amaro.
Aspice contorto Saulis cõicia telo
Inuidiaq; sotos inter cõiuiua planctus
Et dauida inopem comitũ cum paupe turba
Ire p abruptos deserta cacumina montes
Et certam nescire domũ: regemq; sub antro
Deprensũ: potuit seruo mitescere: si non
Intima tabific? uiciaisset pectora liuor.
Quid referã primos discordia semina fratres?
Et scelus? et campos germana cęde madētes?
Prętereo vatem: nigri quem spũs orci
Perculit z tristi clausit babylonia circo.
Ipse diu ieiuna iacens añ ora ferarum
Atq; famescētes aialia sęua leęnas
Intomitu fregit super pietate furorem.
Prętereo pulsum patria reducēq; Camillum
Rapta panõpho referētem signa tonanti
Quis furo ingratos dux pręstãtissime ciues
Scypio: quę fortuna tuã tulit aspera mentem
Uit post euersas tyrię carthaginis arces
Partaq; bellandolibyce cognomina gentis
Cum tua consilijs esset melioribus etas
Utilis z vires ad ciuica munera promptę
Jura fori z ciues et amatam liqueris vixem?

Num monite pietas virides seruat p annos
Publica priuatis p̄ferre negocia rebus?
Causa mali liuor. suffusaq; lingua veneno
Tot clara inuictę molita extinguerē laudis
Facta: tot egregia partos virtute triumphos.
Qui rigidos enses: qui ferrea bella subegit
Exul ob inuidiam patria migrare relicta
Cogitur: et duros inter versatur agricoltes.
Ad cereris cōuersus op⁹ moresq; parētum
Qui pelusiace seruat cognomina lentis
Et quib⁹ illustrem fecere legumina famam:
Triptolemi curauit opes imitat⁹ Osiris
Alcinoiq; senis studium ceu postea magnus
Cęsaris 7 sceptri posito splendore diocles
Hortoz didicit cultus. incidere vites:
Atq; piri secto malos infingere trunco
Quo fit adoptatis lignū bis fertile ramis.
Humectare solum riuis ferroq; bicorni
Psectere luxuriam terrę: redolētia sulcis
Gramina virgineos induta rosaria vultus
Lilia: narcissos: violas: flentes hiacynthos
Purpureisq; crocū folijs: menthāq; thymūq;
Pangere 7 innocuis vitam traducere curis.
Unde viro forti damnū parat inde salutem
Signit: et ipse suo cadit ictus vulnere liuor.
Plurib⁹ excelsa vel opum vel honoris ab arce
Profuit ad modicę sortis eccidisse quietem:
Sicut em̄ qn̄ rutilat noctemq; rubenti
Ore fugat carbo. in cineres atramq; fauillam.
Soluatur extinctis si cesserit ignibus ardor

Secula nulla timet: sic mens humana supbo
Tabascit fastu: rebusq; elata sequūdis
Torpet. at erecto viret euigilatq; tumore.
Inceptum repetās iter: miremur auerni
Militiam. famis ⁊ morbi pugneq; parētem:
Zoilus his actus stimulis hoc par citus oestro
Inachis ⁊ quondā populos cū venit ad hōidem
Diuinū audaci dum carperet ore poetam
Seu Smyrne seu meonij Colophonis alumniū
Regis ad imperium. pino suspēsus ab alta
Tristia niliace fecit spectacula plebi.
Sic pcreat: quicūq; pios auferre labores
Mittitur: et sacro vatū nō parcat honori.
Cetera dicitur sup his crudelis imago
Terruit imanis monstri vententis ad auras
Impete cum magno: fulis p terga colubris.
Circum equitat dñam furic: manibusq; flagella:
Vincula: flāmiuomasq; faces ⁊ sanguine tincta
Tela ferūt. vehitur plaustro stridēte supeller
Martia: loxic; clypei. galeq; micātes:
Conorūq; iuby: strepitusq; auditur equoz;
Et procul binnitu campus sonat oīs acuto;

Monstrū tertium Ira

Ra minax: odiq; parēs: mauortis alumna:
Secum agit indomitum stygia de sede furorem
Stentorea qui voce tonat: qui gutture lato
Fulminat: et rauco resonans clamore fugacem
Pantagiam superat: mugire tonitrua dicas:
Horrificaq; fremens gratas voce cohortes
In rigidis enses alternaq; vulnera mittit.

Sanguinolenta graui vibrās hastilia ferro
Bella ciet: rixasq; mouēs: hostemq; lacessens
Labra man usq; tremit: scintillāt lumina toruis
Fulta supcilijs strepit ⁊ cōuitia lactans
Bacchatur. si forte aliquo neq̄t obijce poenas
Sumere: vindictas in idonea tempora differt:
Fitq; odium. quod longa fouēs incēdia pectus
Urit: et accensis lambit p̄cordia flāmis:
Nil pensi nil mentis habet: cito mobilis: expers
Consilij. volat in pugnam: retinacula rumpit.
Zege modoq; carēs: rabido stimolata calore
Non ignes non arma timet: flāmantia tantos.
Pectora cōcipiūt accensi sanguis estus:
Quo ferat immanis furor et grauis impet⁹ ire
Fabula testi adq; p̄scis monet eruta chartis.
Cum ferus Dentides aprum Calitonia rura
Uastantē premeret proceꝝ socialib⁹ armis
Auxilijsq; canum spumanti concitus ira
Fulmineoq; fremēs et hōla pagmina dente
Irrumpebat aper: nō illum densa viroz
Turma nec hinnitus celez tremefecit equoz.
Strenuus arrectis hirsuto tergoꝝ setis
Flāmiferis oculis hyluas ⁊ retia rumpens
Qua furor v̄gebat rapit⁹ p̄ spicula cursu
Perq; canū rictus venabulaq; ipsa rucbat:
Non secus hęc rabies ardenti percita bile
Luminibus cecis p̄ aperta pericula fertur.
Felsin eos totiens ciues in dira coegit
Excidia: et furijs trepidam inuoluētib⁹ v̄bem
In ferrum ruerē: atq; securib⁹ ardua tecta

Detrahere ⁊ patrios flāmis violare penates
Compulit: antiquosq; patz delere labores.
Seu postq; domitis scelez cernicib⁹ auctor
Occidit: et rutilos Serrę cōcordia dentes
Signa tulit p̄nīs popul⁹ cum patrib⁹ alte
Defixis urbana quicq; radicib⁹ hēsit
Atq; gradu semp mansit respública firmo:
Hęc eadem rabidum cōuulso pectore syllam
Dra cruentatū furibūda animāq; vomētē
Sacrilegam: celeri rapuit sub tartara fato.
Viscera natoꝝ manib⁹ lanianda paternis
Ipsębuit alcides quom lusus imagine falsa
Sanguine foedauit lęta dulciq; fructem
Pace domum. fuit ira viz quę lussit imago
Ira draconigenas acies Cadmiq; nepotes
Fraternalq; man⁹ alterna cęde rubentes
Implicuit longis belloꝝ ambagibus: ira
Diruit excelsas vrbes: atq; indytra quondā
Oppida: regalesq; domos euerit abactis
Cimb⁹. acrias turres detecit: et arcus
Clara triūphales veterz monumētā laboz.
His accensa facis italos pulcherrima regna
Et magni specimen mūdi vexare coacta est
Barbara seuiques ⁊ inhumani fera vulgi
Colluuiēs Roma indicio est. Syllanaq; tuscis
Urbs diuisa vadis: nec nō regina caputq;
Etruscę quondā modo sola Bononia gentis
Et vetus aprico recubās in culmine Dertion
Cur⁹ adhuc extāt vacuis vestigia campis
Semirutę moles lapidum fractęq; columnę.

Vincula: singultus: lachrymas: suspiria: planet?
 Pallorem. vigileq; met?: tormēta: cruceq;
 Verbera pestifero rozantia tela veneno,
 Protulit: atq; feris hoīm crudelibus artus
 Obiectās: varijs implevit cladib? orbem
 Huic multę exilio gentes aliena sequutę
 Regna suis orbę patrijs: sic filia quondam
 Tirefię gemini Danto post dura Cerontis
 Seruicia. in venetis molita paludib? vrbem
 Elixit: et extinctę sua noīa tradidit arci.
CLaumedontiadem teutrū salamina petētem
 Expulit ira patris Quid te Meiphyllas helle
 Quid pfugū memorem phixū s; quicq; athamāta
 Atq; nouercales furias odiūq; minasq;
 Adde miceneū poenas 7 funera regem
 Patri intentātem. moesta s; agamennonis cōdes
 Atq; sophocleo celebratos carmine plāctus.
 Adde phryges geminos antenoza fluctuagūq;
 Aeneam: ignotū decorantes moenib? orbem:
 Hos aliosq; irę patrijs a sinibus actos
 Longa p exilia 7 casus misere sinistros:
CHac rabie succēsa feram priameia cōiunx
 Induit: et duplici creuerūt aggere dentes
 Longaq; sub geminis surgētia narrib? ora
 Succēsi mansere oculi: et truculēta minaci
 Fronte supcilia: et latrās in pectore virus
Quid memore s; q; furias odiūq; parētis
 Quę miseros nati flāmis fatalib? artus
 Ulta necem fratę. 7 matrē se oblita cremauit?
CUlx ea finieram cum formidabilis irę

Castra sequēs aderat Stygijs noua belua signis
In gēti comitata manu. mendacia tectis
Vulcib⁹ ⁊ trepide dubia sub imagine fraudes
Ignotisq; doli sub vestib⁹ agmen agebat:
In medio stipata graui regina tumultu
Tollebat nigra vmbrosam fuligine frontem:

¶ Quartū monstrū Philargyria

a Unī sacra fames hęc est rerūq; cupido
Improba diuitias amo: infinit⁹ habendi
Hęc nūmi sitis ardescēs immēsa vorago
Tartarcis emissa vadis imitata rapaces
Unguib⁹ harpyas armataq; grandib⁹ ora
Dentib⁹ in gyꝝ. quales quātosq; elephanti
Aethiopes Indi ve ferunt: sinuātur in orbes
Et nodus in se rediens coma densa figurat
Tempora nec velat s; agit suspensa tumorem
Vndiq; surgentem nudaq; recedit ab aure.
Nec solum vigilēs obcūit hirsuta rotundo
Tempora circuitu. vix sub vertice cano
In ceruice micāt oculi ceu florea ferta
Effigies veteri vultusq; simillim⁹ argo
S; magis introsum scrobib⁹ subducta cauatis
Lumina discedūt: setosaq; prominet atri
Sylua supcilij: macies squalorq; p omne.
Corp⁹ iners dicas monstrū: et vix ossib⁹ hęcens:
S; geminis quotiēs opus est ita nititur alis
Vli credas ferri boream zephyrū ve p auras
Pręcipitēve Notum: luci si nuncia fama
Surgat: vt accept⁹ nares odor imbuit auri
Elevat ingentes alas ⁊ lumine fixo

Vt si petens quicquid falcatis vnguib⁹ aufert
 Sculta suos nunquam ventur⁹ seruat in vltis:
 Sacra deum. sanctas leges. p̄claraq; gesta:
 Scriptores rex egregios celebresq; poetas:
 Qui proceps laudes chartis et noia mandant
 Et quicquid non auget opes auersa repellit
 Sola iuuat que lucra ferunt. sint cetera quanquam
 Laudibus et p̄cio dignissima. cetera sordent.
T Sicut hyperboreis rutilas in vallibus aurum
 Gryphes amat. auidiq; tenet: vigilansq; tuentur
 Unde nec vtilitas operę preciumve laboris
 Sed metus et clades oritur: sic pectus anxelum
 Per uigilis nostri grauiore cupidinis estu
 Feruet opes cumulans: quas olim prodig⁹ heres
 Dissipet: et pingues ferat in conuiuia mensas
T Palla sinu lato ex humeris decurrit in imos
 Zapta pedes: manicę velant extrema capaces
 Brachia quas ubi vult curuos demittit in vngues
 Utitur his quoties opus est vel fingere mores
 Vel gestu simulare fidem vel fallere quenquam:
 Seu furtum celare. man⁹ leuis apta rapinę.
 Perfida mens nullisq; potens mansuescere dictis.
 Indignas dignasq; preces surda accipit aure.
T Ut proiecta bouis detracto grandia tergo
 Viscera perspicuens oculis vel nare sagaci
 Vultur edax. auido coruus ve famelic⁹ ore
 Conolat ad resoluta graui conuiuia tabe
 Sic ad opes aurumq; cito litis ista volatu
 Fertur: et ad nudum spolians: fragmenta breuesq;
 Reliquias studiosa legit: gremioq; recondit.

Nec cōtenta bonis diuū quę munere tellus
Protulit in partem scelez vocat astra deosq;
Exercetq; pces magicas. 7 cōsulit aras:
Infernoq; vocās manes altaria circum
Nocturna q; adhibet vestes: tetrog; vapore
Orgia perlustrat: ducēsq; in puluere circum
Murmurat. 7 varijs distinguīt signa figuris
Ettaq; tyrieno ritu scrutata requirit
Thesuros quę terra tegit linētia plumbi
Pondera: et argētī globulos vniētis. et cra
Artifici mendax vertit medicamine in aux.
Falsa. ꝑ cum veris iungēs cum tōride bacchū
Cum gēmis fragiles hyalos. cū palladis imbre
Miscet Aristei succos 7 cerea mella:
Mentitusq; nouas fūco errorem faciente
Confectis senio deludit merabus omne
Turpiter emporiū. lucriq; libidine feruet:
Et totos ac arte dies cōsumit 7 annos.
Etq; dies tristi sic nox abit anxia monstroz
Nullaq; par vicio rodentib⁹ incypta curis
Pectora nulla quies: post turpia lucra diurnę
Fraudis 7 exlegem quęstum: si lumina somnus
Occupat 7 duro furatur membra labori:
Pictus imaginib⁹ formisq; fugacib⁹ astat
Dorpxus 7 varijs fingit noua vultib⁹ ora:
Etanaq; sopitos ludunt insomnia sensus:
Nam rex tenues vmbzas simulacraq; seruās
Lubricus assiduis vt fluxib⁹ ambulat humor
Et nūc summa petēs repetat nūc ima relapsus
Antra cauernosi capitīs rigat: itq; reditq;

Nunc iter obliquū sinuans; nūc tramite recto
Fertur. et ipse sibi redit obuius: aut agit arcum
In dextram leuamve cadēs ut pellit et viget
Fumus et ingressi caua spiramēta vapores:
Sic rex species varijs cōkursibus: ut fors
Obtulit aut vsus vel vis incognita coeli
Spirituūve potens industria nocte silenti
Diuerso ostentāt diuersos ordine casus
Ceu varias voces diuersaq; noia rerum
Si nouus inuersis surgat cōpagibus ordo
Difformes eadem faciūt elementa figuras.
Hęc duo Roma notis et amor cōponunt⁹ hisdem.
Tramite cōuerso et retro redeūte meatu.
Quę simulacra magis vigilās exercet in vnū
Noctereuertitur: verisq; simillima formant.
Ostentātur opes cupido quia tpe lucis
Cogit opum species et iter quod luce frequentāt
In tenebris repetūt et noto calle recurrūt.
Cęcaq; p̄teritas imitātur somnia curas.
Quom tacitis ergo redijt nox humida pennis
Atq; soporiferos nūcis argentea bigis
Luna vehit radios: somnus prura per vrbes
Spargit lęthico medicata papauera roze:
Et vigiles abigit secreta incendia curas.
Ipsę abeūt celeres ad tristia limina ditis
Atq; leues hęrent sub opacę frondib⁹ vlni:
Ulmus em̄ diffusa comas et brachia late
Surgit ibi a validis radicibus: illius ergo
Muta sub vmbrosis habitāt quę somnia ramis:
In thalamos hōim et tenebrosa cubilia ducijt:

Dantq; suos illis vultus vocemq; habitumq;

Illa p obscuros capitum delapsa meatus

Ad vigilem luteū aīn: casusq; figuris

Nobilibus formāt: sopit aq; corda iacētum

Sollucitāt: nec vana minus q̄ vera fatigant:

Interea circum vittas ⁊ ancla frequētes

Ora volāt curq; morq; vt sopor euolat intrāt

Mordaciq; secent itez precordia rostro:

Hec est quē ticiū volucris ferit ore cruento

Aeternę natum poenę eternoq; dolori.

Monstrū igitur si quādo quies blādita soporē

Reddidit aut auro insudat: sublata ve furto

Semina frugiferę Cereris: vel inania plangit

Horrea: vel dura decussos grandine fructus:

Effusam ve fractis mercem dephēnave furta:

Atq; itez tractat sub nocte negocia lucis:

Totaq; sub curis ite vicia simillima morti.

Hec aīn turpi maculās et corpora late

Querere coelesti precii pro munere iussit

Vanāq; cōposito mendacia fingere vultu

Quā grauē sacro morbū 'Maaman' in amne

Abluit ⁊ puez spolijs oneravit ⁊ auro.

Hec eadem scelez genitrix fraudūq; magistra

Reginā libycis posuitq; in collib' vitem

Aere, viro, patria spoliās, peregrinaq; circum

Aequora: p rapidas sytes, p barbara pellens

Regna diu profugam terris tactauit ⁊ vnda.

Hec priami natum: cui longa pepcerat ira

Martis et a patria pcul obsidione latentem

Abraicio iuuenem innocuū mucrone peremit

Ab seclus ab dirum facinus multoq; piandū
Sanguine primūq; imberlē sub flore iuuentē
Ignarūq; doli puez nil tale verentem
P̄fidus obruncat. placidū rosei decus oris
Et regale caput simplex sine crimine pectus
Et natas ad scepra man⁹ veniamq; p̄cantes
Vulnerat immitis repetito sc̄pius ictu.
¶ P̄tereo concisa sui qui corpa nati
Dijs epulāda dedit: quiq; auro vendidit urbem:
Quiq; suū superās hostem superat⁹ ab auro
Eranimū pbrygio versatū puluere corpus
Misit ad extremos ignes patriūq; sepulcrū
Nō prece nō lachrymis mot⁹ non voce paterna
Nec misero casu queruli senis: imemor omnis
Iusticię solo placat⁹ munere tandem
Hectora restituit prianto sua pignora patri.
Quiq; p̄ vndosam dulces ne p̄deret equos
Diuitias retro cōuersa naue p̄ vndas
Ad patriam ⁊ sc̄uos redijt nō inscius hostes.
Quiq; deum manib⁹ rapiens pendētia dona
Sacrilegus supez vanos irritat honores
Et qui surripies auri duo millia pondo
Et lateres fuluos fucata subintulit gra
Ulc gen⁹ frenū nasamon qui x̄sus in austros
Incolit istaco cōtermina rura canopo
Manfragijs victū quęrens: gaudere procellis
Turbinibusq; solet. susasq; p̄ equora merces
Colligit ⁊ nautas ad punica littoza pullos
Auxilium simulans violat Sic improb⁹ auri
Raptor in aduersis quenq; si viderit angī

Casibus exultat: fictoq; astutior: ore
Dum pmittit opem spoliat: predâq; reportâs
Edat ⁊ exuias occulto congerit antro:
Hec quoq; venalem (tanti quis crederet orci)
Esse deum fecit: Semen cęlestę piando
Progenitū sceleris diuine mentis alumnū
Virgineoq; alitū gremio. crimenoq; volētem
Soluere ⁊ antiquo cōtractam fomitelatē
Dira fames auri. culpe regina parensq;
Perdidit. indigno signatū verberē corpus
Confixum caput ⁊ duplici manātia rore
Pectora pallentēsq; genas frontēq; cadētem
Ingratę moriens plebi mōstrabat ab alta
Arbore purpureū terra absorbente cruorem
Hęc opa hi fructus hęc gaudia mentis auare
Hic memor antiqui sceleris dum tristitia fletem
Funera virgineę proli: largoq; maderēt
Imbre genę. vidi ex alto telluris hiatu
Deformem pdire choꝝ Sartagine lata
Signifer armat⁹ vestigia lentus agebat
Quem cōfusa cohors cultris armisq; popine
Pressa sequebatur. patinas vinctosq; ⁊ lectes
Visceraq; oblongis verub⁹ confossa gerebat
His comes in bellū turmis veniebat inertī
Turba canū gressū. quoꝝ cutis aspera multam
Fluxerat in scabiem: sanieq; fluentia linguis
Ulcerā lingebāt ⁊ cębro ardentia morsu
Scalpebāt terga ⁊ scabras prurigine dunes:
Quintū monstrū Gastrimargia.
b c quoq; cerebereis monstrū defaucib⁹ exit

Ridiculū. nam pingue caput. frons p̄minet alta
Labia genas oculosq; tumēs sub gutture lato
Surgit ⁊ inflatū tollit curis vuida pectus.
Trita. breuis. maculata mero ⁊ pinguedine vestis
Elit renes clunesq; tegit ventremq; profusum
Raraq; collisus egre vestigia mutat
Poplitib⁹ curuis putruere sub vnguib⁹ esce
Ad lumbos ad utrūq; latus lachrymantia circum
Luceta ⁊ guttis suspensa fluentib⁹ hērent
Sumina. lapsis adeps iter ⁊ vestigia signat.
Menophoro leua armata est. abdomine dextra.
Ante cibos quam pressa graui sub fasce priores.
Concorit natura nouas superingerit offas.
Impatiēs famis. escarū infinita vorago
Mocula prexensa manu sicis implicabilis haurit
Et crebro exbilarat bacchus cōiuiua potu
Garrula: lenta: salax: petulās: improuida: turpis
Immemor: in docilis: leuis: ebria. dedita somno
Semp̄ olet narsq; graui cōtristat odore.
Talis erat multo spumās silenus hiaccho
Quom̄ capitis nutu in collum curuat⁹ aselli
Cruicem sup̄ atq; iugas stillante salina
Risus erat faunis nymphisq; colentib⁹ agros.
Cōcaua nō tantum maris absorbere charybdis
Dicitur: a Calabria qnē diuidit arua pelori
Quantū hęc inglunies vini demergit in aluū
Hirsutam fetis aluū densa q; comantem
Pute: per humētes it grex teterrim⁹ umbras:
Grex olim hylle infestus vatiq; tragēdo
Et pingui sudore cutem depascitur vdan

Blandior ingressu primo semelcia proles
Incalet atq; vias fumos exhalat in omnes
Concluditq; aditus p quos a pectoris antro
Spiritus ascendit curuas in verticis cedes
Nam nebule feruente mero p guttura pingues
Attoniti capitis summā voluētur in arcem
Pugnaq; sit. validis alti mens incola tecti
Defensura suū limen succingitur armis
S; conata diu bacchātem extinguere fumū
Elicta fugit: victor subiens penetratia bacchus
Cui comes it sopor et toro dementia gressu
Per cerebri humetesq; sinus aięq; sacellum
Lethæo spargēs haustos de flumine rores
Inducit somnos hebetes ⁊ morphæa doctum
Fallere imaginib; nocturna; fingere monstra:
Pondere pressa dei cōniuent lumina crebris
Autibus: et placidę nequēt obsistere nocti.
Lingua loquat prius ⁊ nullis obnoxia vincis
Jam delusa labat: s;ba imbecilia presso
Fine cadūt: bleſo sonus cuanescit ab ore:
Labentemq; pluit p mentum barba saliuam.
Qualis in vmbroso Prothæus mutabilis antro
Pressus aristæo iacuit qua Carpathus inter
Miligenas claramq; Rhodon caput extulit vndis:
Qualis in occidua pugnat Antæus arena
Et ferus æmonię victore sub Hercule taurus
Fusus humi cubuit. qualis minois in cede
Semiuit eructās spumātem sanguine prædam
Cecropio: qualisq; cauo sub carcere plena
Cerberus ingenti diffundit viscera campo:

Talis in immūdo nūosum bellua corpus
Pulcre distendit: tumidā sic explicat aluū:
Egraq; turbato sic deijcit ordine membra
Nūc ventosa tumēt: nunc cōtrahit ilia flatus
Alternisq; sonat vocis via murmure rauco
Pectus z ora lauāt tepido fumantia rore
Sudor: et vndātes currunt p̄ tempora riui:
Somniaq; occurrūt: pingues sunt somnia mensē
Atq; coronati fuso crathres hiaccho:
At celeres nūc labra bibūt nūc humida muscē
Lumina nūc bisito rimātur tpa rostro.
Dum loquor et turpis moroz ad spectacula mōstri
Ecce nouē gentis resonās fragor impulit aures:
Et tellus noua castra vomens ingētia sudit:
Almīna: quē campis immīssa patentib⁹ omnes
Compleuere vias: et culta noualia: nec iam
Rus capit has acies z nō numerabile vulgus
Ulcinas intrare vrbes. incendere templa
Uisa cohors z ferre nouas in moenia flāmas.
Signa sequebātur moerētes ordine turmē
Composito: signa arcus erāt: fax: tela: pharetrę
Et quanq; hęc essent hostilia castra genusq;
Pestiferum: ridere tñ facileq; choreas
Ducere permixtis leta ad cōiuiua turbis
Suadebant fieriq; leues cum carmine ludos.
Dux erat his formosa venus suspensa cupido
Filius hastili longo vexilla ferebat:
In gremio matris molliq; in veste volutus
Insidias iocus z varias excogitat artes:
¶ Sequitur liber Secundus.

Calamitatum Liber Secundus.

Sextum monstrum Luxuria.

Nec fera coccyi de tristibus enatat vndis

h Orenitēs: aīo maculata simillima sorbo

Quod nictōo tristes claudēs in cortice sus

Decipit ignaros: morsuq; venenat amaro.

Illecebris 7 fraude potēs astuq; dolisq;

Dimicat 7 vultu pacem pretēdit amico.

Hanc cōtra certare caue cōtendere vinci est:

Uincere terga dare. 7 retro vestigia ferre:

Fulget in egregio decor insuperabilis ore

Ornatuq; iuuat formā: ligat auricolorem

Luthea vitra comam: molles que fusa p armos

Leniter inflexos sensum finitur in orbe:

Candida frons lateq; patēs ad tempora currit

Clara supcilijs velantur lumina nigris.

Picta genas: pressi sub honestis naribus oris

Purpureos coeunt mutācia labra colores

Aurea procerō teretiq; monilia collo

Pyrgotelis cēlata manu: formatus in illis

Qualis erat viuens pastor formosus Adonis

Pendet: et intextis viridi curuamine ramis

Dyrus opus cingit: geminēq; in fronde colūbe

Ducua porrecto collibant oscula rostro.

Cum graditur tenui summū bulla aurea pectus

Herberat applausu: perstringit eburnea vestem

Fibula coccineam: textōq; subalbicat auro

Corpus. 7 exili fila inter serica veste

Lacteus apparet mixtus cū sanguine candor.

Qualis odoratis pesti que nascitur hortis

at blat...
dey fac...
bat vultu...
face...
qre b...
fug + color...
cat f...
ey alo...
of v...
m...
of or...
f...
f...
f...
f...

gen in...
bacter of...
inf...
in...
the p...
sa...
m...
m...
m...

Calamitatum Liber Secundus.
Sextum monstrum Luxuria.
Nec fera coccyi de tristibus enatat vndis
Orenitēs: aīo maculata simillima sorbo
Quod nictōo tristes claudēs in cortice sus
Decipit ignaros: morsuq; venenat amaro.
Illecebris 7 fraude potēs astuq; dolisq;
Dimicat 7 vultu pacem pretēdit amico.
Hanc cōtra certare caue cōtendere vinci est:
Uincere terga dare. 7 retro vestigia ferre:
Fulget in egregio decor insuperabilis ore
Ornatuq; iuuat formā: ligat auricolorem
Luthea vitra comam: molles que fusa p armos
Leniter inflexos sensum finitur in orbe:
Candida frons lateq; patēs ad tempora currit
Clara supcilijs velantur lumina nigris.
Picta genas: pressi sub honestis naribus oris
Purpureos coeunt mutācia labra colores
Aurea procerō teretiq; monilia collo
Pyrgotelis cēlata manu: formatus in illis
Qualis erat viuens pastor formosus Adonis
Pendet: et intextis viridi curuamine ramis
Dyrus opus cingit: geminēq; in fronde colūbe
Ducua porrecto collibant oscula rostro.
Cum graditur tenui summū bulla aurea pectus
Herberat applausu: perstringit eburnea vestem
Fibula coccineam: textōq; subalbicat auro
Corpus. 7 exili fila inter serica veste
Lacteus apparet mixtus cū sanguine candor.
Qualis odoratis pesti que nascitur hortis

Est rosa cōfusis rutilāte coloribus albo.
Rara sinū chlamys: ⁊ visu penetrabilis ambit:
Albaq; sub tenui cutis interlucet amictu.
In geminos orbes glomerata vtrinq; tumescūt
Pectora. zona sinus cohibet baccata fluētes
Gemma humeros nō vna tegit digitosq; micātes.
Hoc habitu ad ripas phrygiū simoentis amatū
Ibat ad Anchisen: marti velamine in isto
Est cōgressa: cauo dum vir sudaret in antro
Vole sub actnea: qua fortibꝫ gra lacertis
Volut in ardēri durus fornace pyragmon.
Qualis erat tyrios ludēs Europa pagros
Sūte phybleas errās Proserpina valles
Cum Cyane in liquidū fluxit mutata liquorē.
Qualis in ornatu libyco sidonia mater
Comprior: et festis solenni more diebus
Cum nuribꝫ phrygijs multo spectabilis auro
Lyndaris ad diue veniēs Tritonides arcem
Seu quales ineunt regum cōiūta nupte
Buxea cum letos modulatur tibia cantus:
Tale sup pieto per rura p oppida curru
Progrediēs monstrū nūctos nūc vulnerat illos
Luminibꝫ mortis apte gestug venusto
Obuia diffusos crines vestemq; decoris
Moribꝫ unpellens diuinū spargit odorem
Aura: sonat tenui ludēs vaga bractea vento.
De pudiciciam simulat castumq; ruborem.
Nam magis innocuo si sit cōiuncta pudori
Forma mouet: condita graui comitate venustas
Accendit rapidos furijs afflantibus ignes.

Hec sunt illa quib⁹ veneris puer arma superbit:
Et quib⁹ imperium terris quesuit et alto.
Hinc huius surgit crucians insania mentes
Quæ dulces abigit somnos: quæ pallida reddit
Ora: parit gemitus: in amarus lumina fletus
Solvit et in totum suspiria seminat orbem
Mira huius natura feræ: non ense nec hasta
Uincitur: inter equos. thoraces inter abenos
Per galeas conosque truces incedit inermis
Nuda manus: sine thoracis sine cassidis usu
Concita in hostilem victrix agit eseda turbam:
Præteritque huius castra Imbecillâ rider.
Marta fert Daceto teretes in bella sarissas
At sythice longis utuntur amazones hastis.
Romulide certat pilis: celeresque caricias
Barbar⁹ aduersos gallus iaculatur in hostes:
Parthus equo versis pugnat fugiente sagittis.
Sunt varij mores: usus non omnibus idem
Militie: non omne vnus genus utitur armis.
Sunt isti sua tela ioci risusque modestis
Mucibus et pulchro ridetia lumina vultu:
Dura quibus penetrat compagibus aera solutis
Scutaque multiplici chalibis circumdata veste
Scit paris cneasque pius scit durus Achilles:
Alcidelque iouis proles: scit iupiter ipse
Sepe feræ insidijs factus fera. cygn⁹. et aurum.
Scit crudelis idem Thekæus: victorque Meduse
Cui⁹ adhuc retinet illustrem sydera prædâ
Hoc regina modo Babylonia pasyphæaque
Sic Bacchi delusa parens: sic et phæacantis

1494 + 1495

1494 sine capite p. 1495

1494 + 1495

1494 + 1495

1494 + 1495

Victa cupidinis mater que languit igne:
Uenatrixq; soror phœbi: scit lamia rupes.
Hæc fera adulteriū parit incestusq; nefandos:
Stupra q; et igne scelus dignū quo barbara quondā
Abstulit imixtis sulfur quinqueurbia flāmis.
Nunc lacus est: vbi tūc hoies errare solebāt:
Et qua pentapolis regio fuit equora lentus
Idigra liquor vestit: qui mortua corpa sorbet
Ulua gerit tergo: sceleris monumenta vetustū.
Hæc venerem dicere patres: quā spumeus humor
Progenit: leniq; salo delata pinguū
Zictus vt applicuit placido per pectora lapsu
Se insinuās delubra sibi que sunt aras.
Flāma latens ventis Uenus est: furor ossib' herēs
Hinc iocus hinc frater sacus est qui tela facēq;
Gestat: et auratis sine lumine militat alis:
Omnib' has natura potēs et prouida curas
Abdidit hos stimulos atq; hūc animātib' ignem
Quo prestāt magis ossa calēt: venus acrior virget
Nam meliora magis prohibēs natura perire
Ad genus augēdum flāmis grauiorib' instat.
Alit hoiem cui plus diuini lumis auctor
Tradidit: et flecti voluit rationis habentis:
Legib' hunc certis iussit cohibere furorem
Imposuitq; modum veneri ne plurib' vna
Habebat: vt vnus cōiunx sit cōiugis vnus
Hinc proles: hinc sancta fides et honesta feracis
Copula cōiubij legis mysteria nostrę.
S; venus hos mores naturęq; addita frena
Non patitur: nulloq; potest mansuescere vincto.

Ac velut vnda fluens promis qua colligit amnis
Si solitos misso tardaueris obijce cursus
Murmurat. et claustris furit indignata teneri
Perlustrasq; aditum tumet 7 spumantia terga
Elevat. et molem flurus que interceptit vrgens
Pondere crescti semp conellere tentat
Et tandem everso celerem trahit aggere cursum
Assuetum per iter notisq; dat oscula ripis
Sic venus iniectis crescti libidine vincis
Vento inflata calet. pedibusq; repagula vincis
Libera pernicem facto rapit agmine gressum.
Et Ite pcul iuuenes simplex 7 credula turba
Pceda eritis: dabit poenas: hec bellua thysten
Hec Cynare natam rapuit: scyllamq; paterno
Erine ream: proci sobolem lotidesq; puellas:
Ite viri pcul: ite nirus: hec bellua tinxit
Caede maritales thalamos 7 sanguine lemnon.
Hec iras hec bella parit: circumspice campis
Que stygijs errat vmbrias. pallere videbis
Tristitiaq; premi: et rubru sudantia rozem
Tela coronari myrto: et nuc ire per vmbrias
Pallentes vmbrias nemoz coenosq; lustra
Et nuc acre graues vestigia ferre p hastas
Nuc p equos. has dura ven? certare coegit
Pulueresq; aspergi. 7 grauib? sudare sub armis
Atq; pati geminu duplici sub Marte furorem.
Dicta sub exiguo claudatur vt oia versu
Diuitias animu. corpus necat. inficit aufert.
Calibus exultas armis 7 milite tanto
Dulca catixnatis heroum milia secum

Ducebat manibus nitidofq; p oia flores
Compita iactabat. violas. hiacynthon. ⁊ alba
Lilia. purpureasq; rosas. Amaranthon. Anethi
Gramen odorifer. Casias. ⁊ cinnama nardi
Semina ⁊ assyrie dederat que balsama silue
Marsillum croceasq; comas rutilantia fila.
S; passim infestę iactis de florib; herbe
Surgebāt: quas gignit ager sarctous amaris
Frondeb;. ⁊ taxus. tristiq; absinthia succo
Mordētis gen; vitice. curuisq; rubeta
Dentib;. ⁊ tribuli. Tirimallus inane Cicute
Germen: et erectę tollūt. que hastilia sentes
Omnigeniq; seges subit importuna veneni:
¶ Dūq; oculis abiens. agmen sequor. vltima pigris
Passib; vmbroso gens ascēdebat ab orco
Gens obscura carens titulis. ingloria. laudū
Indiga. vulgus inops. proles ignara labor;
Segnis. iners. timida pictū testudine velum
Antefere; ibat torpor. sine noie longa
Turba sequebatur pompa. dux vltima castra
Mirus equo tenui vultū deformis agebat:

¶ Septimū monstrum Acidia.

b ec est curaz genitrix exercita nullis
Artib; officij nullo laudabilis vsu
Segnicies inter socias nutrita megere
Doctaq; languores animi. luctusq; mgra.
Sola sedens. oculosq; solo desira. malignum
Crispa supciliū. pallens impetra capillos
Inherbriatim paties scalpit caput vnguib; vncis
Os innumda. manus illota. cadente salua

Barba madet. pluit imbriferis denarib⁹ humor

Debilis. ⁊ longo pendēs in pectora dorso

Fauce tumet. leuat angusto sub pectore ventre

Utris ad exemplū morbiq; intercutis instar

Crus exile. genu surgēs. pes pinguis ⁊ amplus

Tardat iter grauib⁹q; dolet iunctura podagris

Hęc fera serulis sanctę fastidia vite

Ingerit. ⁊ tardos ad clara negocia sensus

Somnifero languore premit. frigētia corda

Inuoluit gelido dense velamine nubis.

Nihil nisi terrenis hauritum de fecibus vnq;

Cogitat. annales veterę dubiamq; futuri

Epis ignorat sortem. nō vlla latentes

Cernere naturas rez causalq; tueri

Cura subitē subiecta oculis vix aspicit. egre

Palpebras leuat herētes humore tenaci

Lumen hętet. sardēt aures. vox languida. sermo

Barbarus. obscuro xba interclusa palato.

Seminat infoclitē lolū frigēsq; papauer

⁊ ethisq; rigat steriles humorib⁹ hortos

Plumbea linēti gestat cōnexa metallo

Uincula captiuos hoīm quib⁹ alliget artus.

Saturn⁹ pater est isti. nox humida mater

Hęc genuit magnos Iouis vt cōpesceret ausus

Itala cretęis petijt cum littoza rōstris.

Penula trita. fluēs humeris a pectore apta

Sordida. neglecto cultu. demissioz ante

A tergo breuior. textu laxata soluto

Fila oras circumpendēt. rosere cothurnos

Articulosq; pedum mures ⁊ olentia nigris

hinc
leffice
Syr vna

di m
in pit

fq

non in
Koffen
in melle
non in
Koffen

Sordibus immūde sulcāt calcanea rime
Ipsa sibi grauis est turpi delecta quiete
Doeret. ⁊ ignorat cām moeroris ⁊ ortum
Ebria lethargo semp̄ tristiq; veterno
Virtutū formidat iter. mōstratq; labores
Difficileq; vias ⁊ rematoza videri
Cuncta facit. ceu si vitreo sub iurgite virga
Versa sit acrio quia corpe densior vnda est
Ingētem sparsa mētetur imagine formam.
Sic hōim falso deludit Acidia vultu
Spem minuēs aiōsq; premēs operūq; futura
Prēmia deridēs. cōtemni fulmen ⁊ ignes
Tartareos frustra q; docet p̄blegetonca timeri
Aeacon ⁊ imino a negat. nullū Rbadamācho
Iudiciū tribuit. foedeq; libidinis vsum
Et venenis cōcedit opus. cōiuiua ventris
Ingluuiem laudat. sic lentus pectora torpor
Occupat. ⁊ pigras ita vincit inertia mētes.
Instructis laute mensis si copia detur
Indulget. quesita vorat. s; querere nescit
Inde graues curę lōg; uaq; tedia surgūt
Sic nocet hoc monstrū ⁊ iustis conatib; obstās
Suadet ab obsecnis queri solacia rebus.
Hoc inhonoratū scelus ignauūq; sequūtur
Ignorę tristefq; aię. quas nulla futuri
Cura nec eterne stimulat gloria fame.
Si tñ hoc quēdam retinent ex ordine nomen
Non sua sed x̄tus illos laudata priorę.
Vel genus excelsę gentis. vel regia virga
Zimbelli gestata manu. vel nobile crimen

*l'espérance de s'acquiescer
victorie de sa vie future*

*Quod minus et quodam
tuo mēte apud infir
falsitas postea*

Egregiūve scelus sciri sine laudis honore
Cogit. ⁊ inuitas hoīm trāsmittit ad aures.
Cisioꝝ turpi ex numero ⁊ de plebe nefanda
Unus erat modico dñm qui vendidit ere
Un⁹ ⁊ ostriferam festo qui iunxit abydū
Pontib⁹ ⁊ magnū salis Aethon abluīt vndis
Dox vbi cōuulsas audiuit in equore puppes
Et pontem equoreis cōfractum virib⁹ amens
Qua phryxi germana iacet rate fugit inermi.
Talis ⁊ ceneadū phrygio de sanguine Cesar
Ulcernus. ausonic⁹ lates ⁊ dedecus aule
Talis ab Assyrio veniens lōgo ordine bello
Sardanapalus iners. qui nō chironis in antro
Nutrit⁹. nō inter equos erat inter ⁊ enses.
Sꝫ calathos circum: saturataq; vellera roze
Nurcis: ⁊ tenues lanas quas Serie⁹ altis
Pecit ab arborib⁹: violasq; imitātia pensa
Purpureosq; croci vult⁹. hyalic⁹ colores
Crinitosq; colos. solū regale tueri
Nescius: vt regnū inuasor iurata coegit
Auxilia ⁊ celeri maturās arma paratu
Aetonicam cinxit subitis legionib⁹ vixem
Stamina deponit tandem: et de plebe fugaci
Componēs raras acies cum milite pigro
Exiit in pugnā: molles talarib⁹ armos
Assuetū tunicis clypei grauis aereus vmbro
Pessit: vt horribilis pugne causa bucina signū
Aedidit: vt rigidū campos ingressa patētes
Terrifico cantu cecinit vox bellica martem
Et leuis insonuit crebris hīmnicibus aura:

f. 100 verso

f. 100 verso

Obvigne: stupuere oculi: liquere trementes
Lora man?: Clypeusq; cadco (res digna triumpho)

Formicam oppressit veteris de sanguine natam
Dyrniones que Dyrnidonū genus acre viroz
Aledidit. excussum est rostri de forcipe granū

Et tristem moriens liquit sub puluere vitam.

Non poterat tāta armoz dux mole sepultus

E tanto sine cede pedem subducere bello:

Talis in ignaui regnabat pectore virtus

Post claz facinus fugit: solitumq; cubile

Depositis repetens armis semisit in ignes

Foemineos semp mores imitatus 7 artes

Hoc animi fortis moriens opus edidit vni

i sta regūt ozlem scelerūq; licētia regnat

Religio cōtemptra iacet: spretusq; deoz

Cultus abit. tritaq; fides iam pallida veste

Infirmis titubat pedib?: pessundata legum

Maestas: tot monstra pios immania mores

Inuasere: silet probitas: pudor exulat: alas

Explicat ad lumen pietas reditura paternū.

Ullis 7 attrita vtus in veste relictis

Urbib? egrediens loca p deserta vagatur

Solaq; nā merces laus: gloria: fama: triumphus.

Gaudia. paz. successus. honor. reuerētia. cultus.

Maestas. fauor. imperiū. populiq; securus.

Uirtutū comites olim dum pingua curuo

Jugera scindebat consul Roman? aratro

Et dum pūna suis gauderat ouilibus etas

In scelerū fugere domos. dolus arma. rapine

Furta. venena. neces. veneres. iniuria. fraudes.

ingenui est formica
ingenui est formica
ca peccato
forcepore hanc alio in

100 verso
100 verso

100 verso

Insignes celebrant solemnia laude triumphos.
Pallida velato xtus abscondita vultu
Qualis it ammissio mulier viduata marito
Elisa sub ambiguo nocturne lumine lune
Sepius est: et sola die lugere per umbras
Per loca siluosas inter frigentia valles
Qua dryades habitant ubi fessa quiescit oreas
Est audita per tales effundere questus

Querimonia virtutis

Ure ego que magni sum semine nata tonantis
Et coeleste gen^o. senior: sublimib⁹ astris
Desero: humanis ne vnq³ fortasse negavi
Reb⁹ opem: vel forte meis non ampli⁹ armis
Mundus eget: Cur nuc tanto surgente tumultu
Debilis hec hominum soboles tot millia contra
Dirigentium nostra nullum munimen ab arte
Postulat: An valide non sunt ad prelia vires:
Nonne acies totidem: nonne est industria nobis.
Nonne animi: liceat de me mihi vera fatcri.
Fortune comitrix ego sum scelerumq³ flagellum
Semper tela manu ferim⁹: cum crimine semper
(Si genus humanum poscat) sunt aspera bella:
In promptu nobis et opes: et miles: et arma:
Utq³ huiem tuear. superumq³ in tecta reportem
Incolumem: stygias omnis demolior artes.
Alra mea mortales ad olympica regna deumq³
Hortari monstrare vias quibus itur in altum
Aethera: sum medium dirimens iter orbita recto
Limite qua monstratur adhuc vestigia patrum:
Qua veteres coelo digni petiere tonantis

Limen: ubi nitidis sunt lactea flumina campis.
Nescio delicias: nullū in sidiosa voluptas
Decum foed⁹ habet: mihi lis de limite regni
Cum vicijs: multūq; inter cōtraria pugno
Nāq; meos inter regnū mihi cōcigit hostes.
De labor assiduus validā facit. oia frangūt.
Et quotiēs opus est armis. exterrita nullis
Congredior: vinci et succūtere nescia: si quod
Pondus ab aduersis iniectū est casib⁹ equa
Mente fero: ipsa hoīem doceo variasq; p artes
Erudiēs paucis dijs immortalib⁹ annis
Per similem red⁹: sine me cognoscere rez
Non licuit causas: p me pulcherrima mūdi
Machina que miris subiectū legibus orbem
Temperat expresso rapidi patet ordine coeli.
De sine que in magno numeris elemēta ligātur
Corpore nō poterāt: nec ros nec fulmina sciri.
De duce nota soli vis est et mobilis vnde.
De quo. q; summa patris pietas interpre cōstat
Unaq; cum duplici simplex essentia partu.
Ipsa feros hoīm docuit cōponere mores
Ipsa Solonigenas leges pcepta lycurgi
Plebiscita Numē. magni cōsulta draconis
Bissenasq; dedi tabulas. et ferrea iura.
De duce regnarūt belus beliq; nepotes
Et pers; lybiciq; duces. me pceside roma
Flouit. et lata rerum ditone potita est.
Ipsa comes graijs aderam quom Troica cōtra
Pergama depulsis ex Aulide nauib⁹ ibant.
De duce romanus tyrias radicatus arces

1. subact *1. hinc et* *1. hinc et* *1. hinc et*
Eruit. 7 solymas turres. bimarqz corinthum
Atqz syraculios Alrebulse moenia muros.

Belliger extremas duce metulit arma p vites

Bacchus. 7 ardētes victricia signa p intos.

Myseamqz locās Arabis de noie Myse

Dixit. et ad teretes hederas cōiungere thyrsos

Dampineaqz comas tremulis agitare corymbis

Denades institucēs dionysia festa quotannis

Iustitab acoa fieri solētia pube.

Ipsa ego combustē retinēt que noia māme

Foemineas ad equos turmas 7 ad arma parauit.

Plēbis ego solymē sicca vestigia plantis

Per maris erecti pendētes vndiqz fluctus

Duroz in specie vada phoelo incognita duri.

De quoqz prima viros ratis inuētrice palati

Alequoz et audaci tulit aurea vellera cursu.

Allcides tot mōstra meis deformia vicit

Uirib⁹ Et quicqd musis phoeloqz vetustas

Alscripsit nostrū est. Elates ego sanctaqz vatū

Pectora melliflui diuino nectaris imbꝛe

Largius irroꝛo. dulciqz aspergine lustro

Fons ego Castalius: Pallas ego: noia plura

Res eadem Nū sum morbo cōfecta nec annis

Incorrupta virens. imortalisqz remāsi

Eoelstes eteni nihil in memoriab⁹ ortes

Sidera nil radijs possunt. nil lumine titan.

Post igitur tantoꝝ operum experimēta fidēqz

Deseror: ignotis errās in gloria campis.

Q̄ vere ingrata 7 meritoꝝ oblita meoꝝ

Secula nec prisce quicqz seruantia laudis.

Q numa romulidū sanctissime. vosq; Catones
Mascula pgenies. tuq; o metuēde securi
Et ceterę spolio insignis Torquate supbi
Vosq; gen^{is} Decij egregiū. tuq; optime Quinte
Eximū^{is} pūmę decus. z tu magne quiritū
Maxime. quo Cęsar fortuna z crimine tantū
Clarior est. vobis ista cum gente pšana
Judicib^{us}. si fas esset cōtendere coram
Dicere veridicis causam sermonib^{us} ausim.
Sola queri possum meūq; sub illic muta
Testis vbi nemo nisi numina cōscia recti
Arguere ingratas gentes oblitaq; mores
Corda meos: mea sit tacitis querimonia siluis
Nota: nec ad stolidi veniat cōsortia vulgi
Patrono mea causa caret: quia pectora plena
Perfidie fastuq; aios tollente supba
Ire p aufract^{us} audent impune maloꝝ
Aduer sasq; sibi leges inimicaq; iura
Frāgere z audaci^{us} culpas defendere vultu
Propterea sanctis ratio cum morib^{us} vixes
Jam fugit. z māgni rector moderamis ordo
Post habitis terre solū regit cętera curis
Sceptra scel^{us} rapuit. positis custodib^{us} omnis
Scrutatur regni fines aditusq; tuetur.
Scire pati sanctū est: partē deus oibus equā
Seruitij imperijq; dedit: nō omnia semper
Altra: sed alternis nūc hoc nūc imperat illud
Deiā regnabat mūdiq; tenebat habenas
Cum moles equāda ioui cōsingeret: et cum
Saxa sigāteę voluebāt ardua vires.

Neq; up e qda spid

p do

to abo
vob
abewaria

112
Tum primū ignotis hoīes sermonibus vñ
Distinctosq; habuere sonos: duce Marte p̄fusum
Aequos in acrios ^{tribuit o. p̄} vada cerula montes
Triste reluctādo nō est leue vincere fatum
Conariq; polos ⁊ fortia sydera contra.
Mavis vt aduersa remo cū impellitur vnda
Fortia ni totis incumbāt brachia neruis
Ictibus ⁊ crebris instent nō vincitur annis
Cedendū est: leges in idonea tpa nostrę
Perueniēt. dabitur nostris sua morib⁹ etas.
Necq; sola vager doleo: perdenda viroz
Milia tot tantāq; dari p̄cedam q̄ror orco.
Non pereo deserta: perit qui deserit: error
Alligat errātem. mea si tamen ora fuisset
Fas homini ninēūq; decus formāq; tueri
Nō illum blandis vnq; peritura voluptas
Flecteret illecebris nec ficto falleret ore.
S; mibi secretū voluit pater esse decorem
Vt labor oblectās iniucūdiq; dolores
Humanos acuat aīos: post perdita p̄ime
Munera iusticię veterūq; infauista parentū
Exilia ⁊ pressos iniecto fomite sensus
O miserū mortale gen⁹. Quid debuit vltra
Pro te proq; tua deus attētare salutę
Vltra imortales aīos supaddidit artes
Dynamētum ingens: sociā me tradidit. ipsum
Se tibi pollicitus: coeli tibi lūmen apertū:
Et fugis auctorem: seruatorēq; ducemq;
Et chaos obscurz claro p̄ponis olympo
Vlimpo sedes vbi sunt. ⁊ templa tonantis

Qui niue nō albet. nulloqz madescit ab imbre
Nec quatitur ventis. nec fulmine vapulat vllō.
Gliscit tibi sine fine quietes sine fine voluptas
Pax eterna. iubar stellis ⁊ apolline mains.
Ab genus ingratiū. fera mens ignobile semen
Degeneres aię. mores imitata ferarum
Progenies. tali ples indigna parente
Nam pater est de⁹ ipse tibi. tibi maxima tellus
Paret ⁊ illius dono tibi militat aer
Unda subest. seruitqz tibi neptunia toris
Tu refugis patremqz negas. tot dona ferētem
Dissimulas: Quę poena tuis errorib⁹ equa est
Quę sceleri tormenta tuo debentur: et audes
Astriferos oculis spectare rebellib⁹ orbes.
Astra tibi clariqz suis quos aspicias ignes
Motib⁹ imperio p̄is hęc alimēta ministrant
Dum tibi dumqz tuo patri se subijcit orbis
Totus. et assiduo p̄perans obtēperat vsu
Tu veneri insulas: auidiqz voragine ventris
Rumperis. cęcarūqz ferens graue pond⁹ anhelas
Sꝫ quid ego in tales nil pfutura querelas
Effluo: cur lachrymis oculos singultib⁹ ora
Ne quicqz indulges: tua quir euiscerat iste
Corda dolor. quondā florens mō languida xrus
Et videt ⁊ iusta librat de⁹ omnia lance.
Ipse vbi temp⁹ erit nos in violata reducet
Regna memor pater ipse meas vlcisatur iras
Singularis inferna palus ⁊ verbera dira
Audiēt. ⁊ tristes vmbas vlulare sub altis
Inter sulfureos erebi fornacibus ignes.

Empire de inge. v. 10

in facata aloni dale

Deposito ^{et} idem ^{Horatio} filio

Interea lucos posito moerore silentes

Luta colam: vilesq; casas: ignota latebo.

Et postq; diti sat erit viciq; litatum:

Mobilib' succurram animis 7 lapsa reducam

In mediū certis vestigia finibus arcens.

Sepius audita est 7 talibus vsa querelis

Dicitur in siluis Xrus nemo: nq; per umbras

Una camoenoz saltus tum forte pillos

Præteritis factūq; petens heliconā notauit

Singula: 7 huc nostrę dedit inscribenda papiro.

Et si vipereꝝ stimulis accensa Negere

Matoꝝ impietas fuget 7 discordia matrem

Exilioq; procul peregrinū inuisere mundum

Urgeat: illa licet casu afflicteretur amaro

Et tepido lachrymās lauet ora sinūq; liquore:

Nihil crudele tñ natis nihil oprat acerbum

Nam patiens natura pius non deserit ignes

Immo suū liceat si qñ reuisere limen

In dulces ruet amplexus. dabit oscula notis

Frontib'. 7 tristes vincet singultib' iras.

Sic Xrus hoim dux 7 fidissima custos

Quāuis pulsa graues gemit' lamentaq; fundat

Prompta tñ nostris semp succurrere rebus

Errores gemit humano: gemit ebria corda

Et quacūq; potest non desinit arte mederi.

Fœdera mortales orci cum rege superbo

Coelitib' spretis iniere. datiq; ligati

Obstid' seruare fidem cogitūr auerno:

Per medias vites colubris crinita Negera

Sanguineisq; caput vittis intorta flagello

In scdera z culpas hoies vigere laborat
Criminis z poene dux hortatrixq; maloz
Fronte truci z toruo vultu conatur Erynnis
Sceptra tenēs iudex solio plutonijs alto
Ius populis dicit, leges periere deoz
Hinc ire vengerē deū, moribq; famelsq;
Improba, quē steriles nimiū versata pagros
Hactenus intercept opes z credita sulcis
Semina: nosq; pati ieiunia longa coegit
Hinc bella armorūq; sonās discordia motu:
Nam qz mens hoim mores oblita pudicos
Degenerat, noxis semp crescentib?: arma
Nos terrena premiū t z nos de? viget ab alto.
Multipliciq; graues luimus sub iudice poenas;

Noua iactura rei christiane

Spicis imperiū nostrē lacerūq; labāsq;
Gentis vt hostili toties certamine celsum
Sanguine barbaricos spolijsq; recētibus agros
Impleat: et nostra pinguescat Achaica tellus
Ede madens: iam grē? ager Dacometia iura
Jam patitur seruilē iugū ritūq; nefandos
Insula quae pelopis muro circūdedit isthmō:
Qua fluit, Alphei siculis potādus in agris
Eurotē, z liqoz: qua surgit thracius aemus
Aemus: cui? aper niueia cantōib? altens
Adriacos fluctus cyrināq; littora cernit:
Qua videt etholas vrbes Aracynthus ab altis
Rupibus z curuis Achaioia flumina ripis
Ulsq; pruinosos litri glacialis ad amnes
Thraciosq; sinus: bimares vbi bosphoros vndas

Ab sparg. + bon. f. d. f.

Arctat et europes Asiam distinguit ab oris
Quaq; sinu curuo tethis egea recurrit
Ad Mytileneas arcus lesbosq; superbam
Et tenedon priamiq; domos. vbi rancus ab altis
Se sinuat phrygię descendens vallib; idę
Imperii machometus habet: crucibusq; fugatis
Per quondā nostras insignia barbara turres
Apparēt. capte mutatis legib; vrtes
Dedicere fidem 7 sanctę mysteria Romę.
Hęc noua: sed vetus est löge victoria maior
Pampbillū cilięq; lares vbi menia Cydnus
Perseę fundata manu latentib; vndis
Partit alexādi vada perlustrata natatu.
At quir paule tuos pateris seruire penates?
Paule pater viden vt sc̄uis tua patria tar sos
Subiaceat dñis: fideiq; vt federa sanctę
Ruperit: et legis seruet cōmenta nefandę?
Surge: tuo pater ense tuos defende nepotes
Quā geris aduersas feriat romphęa cohortes
Cappadoces phrygię virides vbi flumie ripas
Curuat 7 argutos audit meander olores
Et veteres encti Cares vbi dicitur ortum
Zuguriū. lycij. pontus. bitynia diues
Hanibalis tumulo insignis. lydięq; vetustum
Vnde gen⁹ tuscis: fuluas vbi voluit arenas
Diuitib; pactolus aquis. hęc oia nostris
Hostibus 7 rigido parent inuita tyrāno.
Hęc quot singule? hęc quot suspiria matres
In viduis laribus ducūt 7 celibe tecto
Quaz parua feri rapuerūt pignora tbraces

Bistonijq; equites. Capti pueri atq; puellę
Flumine pfusi sacro fidei clementa
Jam docti. sua qui christo iam vota precelsq;
Curuantes genua ante aras offerre solebat
Seruitiũ dominis misere crudelib⁹. inter
Vel per las immite gen⁹ venere vel indos
Qui tenuit solymos colles ⁊ ditia quondã
Regna palestine: totum cui paruit olim
Cesarię. Antiochięq; solum. qua mitis horontes
Currit: et inmissis urbem determinat vndis
Cui maurus seruire solet: quę barbara Dęphis
Horruit: ⁊ dubia surgēs ab origie Nilus.
Qui gelidũ Tanaim domuit victricia signa
Ethiopes scythicũq; gelu qui ptulit vltra
Turiferosq; arabes libanicy tepentis odores
Et iuga caucasij quę rupib⁹ ardua surgũt
Victor ouas Christi⁹ peno modo pulsus ab orbe
Amisissis asię regnis magnosq; potētis
Europe spacio. extremas male possidet oras:
Nam partē hęspērię dederat cui noia Betyo
Maurus habet portiturq; domo machometus itera
Hęc cladem nobis scelus attulit heu graue nostro
Dedecus auctori: nostri iam penitet illũ
Turcę piget assumptę veterũq; laborę
Atq; dati nostra p libertate cruoris
Si trãquilla quies ⁊ tristib⁹ ocia curis
Libera me sinerent sanctos inuisere fontes
Et totos heliconã dies consumere circum
Prima salutiferi repetens exordia christi
Ab suprema meum venisset tempora carmen

Acta qz tentassem maiori singula versu
Lexere. 7 annales meliorib⁹ cedere chartis
S3 nec summa sequi trepidū fastigia tempus
De sinit. 7 coeci vlt⁹ formidata veneni
Nostra breuis velox qz etas 7 plena laborz
Nil altū tentare sinit. cōtermina meta est
Carcerib⁹. cōiuncta neci subiecta qz fero
Vlta fugit. paruo occasus discrimine ab ortu
Distat. 7 inumeris p̄mitur breue cladibus cū.
Pauca tū (ne me ignauū tristiqz iacentem
Desidia inueniat miserē lux vltima vite)
Subijciā: magni quoties benefacta parentis
Elouim⁹ a curis aio fugiente caducis
Lucida cęruleis ceu toto e nubib⁹ orbe
Sol abiens: mōstrat ratio q̄sturpe nocēsqz
Sit. nō iussa sequi super et cōtemnere diuos
Atqz dei iustas quoties a limite fixo
Iusticię: illecti vicio discedim⁹ iras
Insinuat. mitesqz dari p̄ crimine poenas
Et nostrū maiora scel⁹ tormēta mereri:
Cōmemoratio beneficiorz christi.
a Ante salutari q̄z tolleret vnda lauacro
Crimen turati valuas aperiret olympi
Aera deos hoies 7 ligna carentia vita
Esse rati lectas pecudes 7 debita coelo
Orgia ponebāt surdis altarib⁹ ante
facta manu simulacra sui cultoris 7 arte
Numina fallebāt siculos Ericyna colonos
Iupiter a lybicus qui noia sinit arenis
Ethiopes solisqz domos ardore perustas.

et p[ro]p[ter] cast[ri]bus in p[ro]p[ri]a *illud in p[ro]p[ri]a*
Gnoscias Dictynna lares, et rura Caystri

Deorisq; lacus, et clari regna thovantis

Iussit vbi humanū spargi deascua cruorem.

Idersida cecropiam lusit *Rhamnusia p[ro]p[ri]a*

Altreca cecropios pallas. *Rhodon altus apollo*

Orthigiamq; breuē nicone gitaroq; ligatā.

At tyx Juno lybicas *Carthaginis arces*

Thaiciq;q; sami circūdata fluctibus arua.

Barbara cornigex Memphis plorabat Osirim

Et atq; percusso putes egyptia listro

Inachiē celebres veniebat ad isidis aras.

Dindyma p cytelemq; pbyges resonātia galli

Sacra dabāt matri diuū, p gargara et idam

Buxea multiformi stridebat tibia cantu

Tympanaq; audito strepitu de rupib; altis

Præcipites ibant Dāmē lucosq; petebāt

Dorcades ignotos et inaccessas cōualles.

Festa corymbifero Thyas renouabat biaccho.

Et tepidas cornu ductus caper ibat ad aras.

Roma panomphæo sacrauerat alta tonāti

Lumina solēnes crebro visura triumphos

Pastaq; Clitumni virides armēta p agros.

Sic aliē varijs delusē errorib; vites

Mumuib; fictis aras et diuite cultu

Ardua ponebat pario de marmore templa

Sepe quidem viuo tanq; de corpe voces

Et confusa dabāt veteres oracula diui

Sicut apud delphos in parua phocidē nigris

Speluncē latebris clausus vocalis Apollo

Sicut chaonīē phoebo illalente volucres

uno i fabulosa dea

cupera tibia in p[ro]p[ri]a

Sacra de viti p[ro]p[ri]a

propheta

^{prosp. p. stella}
Et caua Cumeū spelca sonantia carmen
Verum hec vel fallax hoim verfucia fecit
Vel stygiementes auium p nescia certis
Notib⁹ humanum fingebat guttura murmur
Formabatq; leues p concaua sara loquelas
Et quod siderci radijs coeuntibus ignes
Monstrabat caute populis multo ante futuruz

^{at. 80. 22}
^{p. pulch. b. 1}
Sive p augurium seu p vatum ora canebat
Diuinosaq; sibi cultus earasq; parare
Artibus his solite turbas z credula vulgi
Nobilis ambigua fallebant pectora voce;

Non tulit hoc magni proles eterna parentis.
Et stygijs ergo canib⁹ lupubria (dixit)
Semp erit mortale gen⁹: nunq; ve vereri
Nos discent manes: audacia ditis auari
Improuba sic impune meos inuadet honores
Semp: et obscuri plebs ambiciosa p fundi
Sic perget sese superis equare deoq;

Ibo: et terrenū lustrabo incognit⁹ orbem:
Nec patrias repetam sedes coelū ve priusquā
Cerberus z trepidi me regia senserit orci.

Non vada nō furie nō ferrea claustra verabūt
Nigra per et phoebi radijs incognita regna
Ferre grad⁹: hurore tremens vlulabit Erinnyz
Et caua terrifico quatietur tartara motu.

Flāmeus obscuros pblegeton qui suscitāt ignes
Sara rotans mestog adcheron qui labitur amne
Cocytios grauis parientia flumina luctus

Et liquor inducens lethe oblīua lymphę
Participes sistent cursus retroq; redibūt

St sic ampt⁹ q; mox op qd velle o ala me glust

Et sua sulfureos repetent exordia fontes
Cū mea vox aditus coecos ingressa profunde
Noctis ⁊ insolitū penetrabit tartara lumen
Luce repentina chaos ⁊ fumosa baratri
Atria clarescēt: ubi pallida frondib⁹ herent
Somnia. tenarijs reuocabo a sedib⁹ umbras
Infontes: umbras patrū quos lōga sub alci
Carceris includūt obscuro vincula circo
Propterea placidam terris inducite pacem
Sidera qui regitis diui qui voluitis ortes.
Et dum bella gero cū principe gentis auernę
Senciat occultā ferri sibi terra salutem
Iam trepidāt magnoq; pauēt aduersa tumultu
Castra: dies numerat pluto: tempusq; volutū
Colligit: aduētusq; meos vestigat ⁊ ortus:
Nocturnas cogūt acies: cursantq; p altum
Aera: et ingenti strepitu mortalia terrēt
Pectora: montanos apices atq; ardua saxa
Terribili quatūt motu. pecudūq; per ora
Insolitas fingūt voces: egyptia pallent
Sollitico simulacra meru: suspirat amibis
Faticusq; legēs vates examinat omnes
Peruigil historias ⁊ coeli cogitat ignes.
Ipsęigitur diuos linquēs et lumen olympi
Aetherialq; domos deus ad mortalia regna
Terrenosq; lares medio dum frigida cursu
Suspiceret cancrū nox inclinata sub visam
Venit: et angustā tenuit p̄cepia sedem.
Tunc hyberna gelu torpebāt arua sereno
Et matutino siccaturum frigore gramen

f. 69. v. 1. m. 1. g. 1. 1. 1. *f. 74. b. v. 1. m. 1. g. 1. 1.*
Preslit: in excelso gallici vertice montis
Qua man⁹ oculos ⁊ pectora sancta beato
Lumine p⁹sus patuit de⁹ ethere lapsum
Numen ⁊ albenti vestitiū nubis amictu
Astutitauricomi sonuit glob⁹ acris ingens:
Carimine nō magico nō vi medicamis vlla
Defunctos itez vitam reuocauit in artus.
Emigrare leues aias retroqz reuerti
Obstupuit. celeresqz fremēs ^{querepti} pluto induit iras.
Languida que nulla potis est humana iuuare
Ara ope: per vicos gradies p rura per viles
Nūc prece nūc solo sanabat cozpa tactu.
Sancta dei tennem pietas induta figuram
Non per tela rudes aios moribūdaqz membra
Ferrene cētūo graciles aspergere plātas
Puluerē necluteis vestigia ponere campis
Erubuit: tolerare famem pasciqz pagros
Graminib⁹ vitreoqz sitim restringere riuo
Dulce fuit: coluitqz in opum cōsortia: tantus
Ardor in accenso regnabat pectore: tātis
Curabat studijs humana negocia: vt ipsū
Etherea iam posset se seqz oblita videri:
Ante ipsam quotquot hoīm cōponere mores
Conati statuere modū normāqz dedere
Vinēdi: vel p certis incerta fuerūt
Falsave p veris vel nō perfecta loquuti.
Hinc pater oipotēs aios miserat⁹ inertes
Atqz imbecilles sensus ⁊ pectora tarda
Immensum ego referauit ab ethere lumen:
Progeniemqz suam summo demisit olympto.

Amicong dat let of dat go

Hęc sunt illa: quib⁹ deus instaurare caducum
Natura laboris opus: tentauit: et omni
Conatus studio veteres auertere morbos
Ut patrias sordes crimenq; aboleret auitū
Legit inauditū fatigenus: illita fuso
Sanguine ⁊ ardētū linētia verberare membra
Perfossūq; caput terebrataq; tpa duris
Sentib⁹. erexit miles roman⁹ in altum
Aera: frigētes plantas proiectaq; longe
Brachia ⁊ humētes oculos ⁊ pectus apertū
Concretosq; pio crines barbāq; cruore
Ingratē moriēs plēbi monstrabat ab alta
Arbore: et ingētū mortem clamore ciebat.
Cui⁹ ad interitum cępere elemēta moueri:
Sol genuit nigroq; caput velauit amictu:
Cōtremuit tellus: tūmuit mare: palluit aer:
Et collisa graui sonuerūt marmora planctu.
Hęc fuit atra dies ⁊ lamētabile tempus
Cum subito media tenebris in luce subortis
Lumen in horribilē fugit sine nubib⁹ vmbiam:
Aurea cum vernus retineret vellera titan
Luna longinquę cōtraria sidera libre.
Sic est parta sal⁹ homini. longuāq; primę
Cū gemitu ⁊ lachrymis deleta iniuria culpę est.
Inmemores tanti popul⁹ patresq; laboris
Neglecto super cultu spretosq; tonātis
Impertio: baccho indulgēt veneriq; ministrāt:
Sacra ferūt auro: nūmis altaria condunt.
Auro vina libāt: auro laquearia fulgent:
Scorta tegūt gēmis: canibus cōiuita ponūt:

Sordet in exili virtus incognita veste:
 Exuuijs inopum culti ditescq; rapinis
 Successu elati superos Aethrona q; rident.
Propterea hostilis rabies insurgit zira
 Corda micat: maiora nouus fert praemia maioras:
 Ausonio labetur opes: nam claustra liburne
 Praeteries angusta vie: p rura timau
 Qua ferus algæti gortus descēdit ab axe
 Seu qua picem super mare litoris oras
 Alluit epiz dirimens z iapygis arua
 Turcoz ingentē paru vomet angul' vndam
 Bisq; patēs expert' iter magno agmine miles
 Veloces ascēdit equos: sonuere pharetre.
 Cornipedū crebris resonāt hinnitib' aure
 Vallib' in medijs: et quadrupedate tumultu
 Auditur longe strepit' clamorq; viroz.
 Sublati quotiēs estu rapiēte vapores
 Alta petūt piceoq; tegūt velamine coelū:
 Et noua tempestas clausisq; sonātia ventis
 Tubila p coeli tractus voluūtur aptos:
 Rugitu ingenti resonās volat aere grand'ō
 Pulsa noto boreaue: tremūt cum rupib' alpes:
 Tūc fracta si nube fragor subit ima pfunde
 Vallis: z impulsu nemoz et telluris opacē
 Undiq; cōprehensus fugit atq; repellitur aer:
 Acrij montes clamāt: magnocq; boatu
 Antra sonāt: stygiū dicas mugire baratrū:
 Horrida p campos pcul exaudita pauētes
 Corda ferit gelido strages humana timore.
 Tale sonat longo populatrix agmine turba

Ore manu teloque minax sitibundusque nostri
Sanguis irrupit. scopulosa ceraunia lugent.
Sylvia vetus tota tunc timet genuere molossi
Rura soli tremunt omnes ager: pavet adria pondus
Classis: et adductum peregrino remige martem.
Trans mare trans in dnos nabathaeque regna nefandae
Gentis in exilium rutilo volat Eurus ab ortu
Impiger: et firmę captat iam littora terre:
Butroti iam culmen habet: summasque per arces
Dirrachij strides frontosa cacumina curvat.
Ulaque iam sinuas prozas aerataque rostra
Uertit in italia: saltu equorum. et vnda carinas
Ausoniam huius sensum leuat: atque secundum
Spondet iter: culpamque moras neptunia toris
Per noctem ad nautas ita circum littora clamat:
Tempora martigenę quid idnea perditis. ite
Ite lares italos et fundamenta malorum
Romuleas arces et pontificalia tecta
Colluuiem scelestę temeritate fauentibus auris.
Ite citi quando astra vocant quoniam omnia mandant
Numina: flammantur maioris quid cogitet ore
Cernite. saturni facies infensa latinis
Quid velit: atque iouem letos non ire per ignes
Suspicite: et qua fata vocant convertite prozas:
At hęc memores quibus est tutela latine
Gentis ab occulto bella hęc immissa videntes
Imperio patris et longa clade esse litandum
Imbelles herent: atque in sua regna furorem
Ite sinunt romaque alio fugere relicta.
Cędenoua veteres culpas abolere necesse est.

af. ek

in affluen
p. f. uel
p. wates

Leuissimas stellae

Ecce tarētinis vacuas in collibus vides
Et nudas custode domos ⁊ littus inerne
Dilite deseruit dux parthēnopēus abacto.
Etruscas populata domos modo trās iuga pullo
Marte p emilē ⁊ venetos bacchatur erinnyis.
Nec vos immēsum dirimit mare: trāsitus vna
Nocte breuis calabros turmas exponet in agros.
Vir spacio maiore fretū diffunditur istud
Quā quod adhuc fama notū est athamātidos helles
Et vada leandri crebro sulcata natatu.
Ite quid ambigitis: vobis est debita tellus
Itala: qui phrygios domuistis ⁊ hellada: gentes
Denotric ducūt genus ab radicibus illis.
Quis pallantē: veterem quis cōdidit albam:
Hoc opus cneē: profugi fuit Arcadis illud.
Dardanius phrygia venies Antenor: ab ida
Eugancis latam statuit sub collibus vitem
Que supēst tripliciq; sedet munimine cincta
Parrhasij pilas. pulvis spartana tarentum
Struxit: et imperiū Daunus partit? ⁊ agros
Cum diomede fuit cui? tenet insula notum
Nomen adhuc: sunt qui ausoniā de noie dicant
Ausonij laertiade de sanguine vlyssis
Progenitū: quid surrentū tyrrhēnaq; dicam
Regna: quib? lydi frater tyrrhenus ab agris
Deonijs: asic sortes ⁊ fata secutus
Atrulic ⁊ leges alias ⁊ nomina fixit.
Et phētontia des loca p montana ligystus
Errantes populos domuit: liguresq; vocauit.
Sardoum tenuit littus satus ierculē magno

Sardus: et a graijs Cyni descendit origo: ^{in p. b. b. b.}
 Roma phrygūlator est: capanaq; moenia Danto
 Filia dircei vatis: post condita tecta ^{populus}
 Et clarij delubra dei comes addita lydis
 Cum ducet tyrrheno venetos annauit ad agros.
 Tybur ab argolicis positū: locrensib' aiar
 Auctor: ab arguis volsci fundata Coracis
 Oppida. quid scopulis segnes haeretis in istis:
 Eletra nec aspicitis sese ostentātia regna:
 Arduus h' sperio vobis gargan' ab orbe
 Ostētat sublime caput: cum mane colorat
 Sol nou' oppositos coa lampade montes.
 Cernū' excelsas vmbis in rupib' arces
 Dicimū'q; iugis altētia moenia: clamat
 Vos ab olūmferis lētissima collibus Ancon
 Brachiaq; in portus pandit sinuata capaces
 Amplexura rates ⁊ susceptura benigno
 Daumeti gen' hospicio: faulrixq; futura.
 Gloria vos cetera manet: generosa nepotes
 Facta legēt. patrūq; volēs exempla iuuetus
 Magna sequi pugnas animosior ibit in omnes.
 Et partas augebit opes: natoq; partes
 Ingenuas ducet h'ctus audita parētum.
 Sic viuet lōgenus bonos. ⁊ fama superstes
 Per populos ibit late: Si troius h'eres
 Ista piratum d'js aduersantib' equoz
 Haubus ammissis ⁊ milite cepit inermi
 Arua: quid hęc delecta manus cōgestaq; classis
 Foeta armis animisq; ducū numeroq; viroz
 Noliri poterit: lango iam vincit'is quo:

mas hic
 ante

iunctis d'no collect
 part velle velle

(partially visible text from the adjacent page)

Almine pompeius rogat ad sua moenia mitti
Italię laturus opem: sub pectore forti
Viuit adhuc patrię pietas: stimulatq; sepulcū
Liberatis amor. pond' mortale necari
Si potuit: veteres aio post funera vires
Manferet: prisci viuunt non inemor cui
Sollicitusq; hisdem curis: quę Romulus quo
Grandior: his acuit dictis: *Magne meoz*
Immortalis honos 7 gloria summa nepotū
Icōmune bonū serua: qñ hęc tibi semp
Cura fuit: totum pietas tua nota portem
Imperio dignū nostrę te fecerat vrbis:
Coelo aliter visum est: coclū culpāre quis audeat?
Ipatrū defende solum: qñ itala virtus
Uq; adeo cecidit. qñ germania quondā
Armipotēs: nūc lenta iacet: nec cęsaris vllū
Audet opus cęsar: gen' hoc ignobile gentis
Barbaricę: procul ausonj's a finib' arce
Le pontus: te nouit arabs: te grecia 7 omne
Aegeum ioniūq; fretum: te punica tellus:
Tyrrhenū magnis equitasti classib' equoz.
Leligur alpinęq; niues te sensit iberus
Galliag; et latis ingens germania campis
Iper freta p campos vicericia signa tulisti:
Regna: vites: maria: 7 terras foelicib' armis
Calcasti: totusq; tuos mirat' honores
Orbis: vt indigno raptū te vulnerē nouit
Ingemuit: fleuere arabes: fleuere sabę.
Indus: et extremi flerūt tua funera serēs:
I. decus Ausonię: regno suppone cadenti

Ingentes humeros. 7 fortia pectora tantis
Fluctib⁹ opponas. magne teq; obijce cladi;
Comunes tutare domos: comunia serua
Regna mea fundata manu: sententia fratri
Ista remo sedet: id Curij deciq; precatur
Id nuina coelicolum cultor. sanctiq; catones
Id populus patresq; rogat: ne despice gentē
Mare tuam: viden vt campis tam multa viroz
Milia prestantiū generosis frontib⁹ errent
Elysijs: te nemo tñ prestantior ore
Non aio melior nec ad horrida promptior arma.
Te externi nostriq; duces veneratur: et ipse
Depositis odij causis liuore sepulto
Te presert Cesar: se maioremq; fatetur.
Quādoquidē pietas 7 nescia rumpere leges
Dignior est scepro 7 regni diademate xrus:
Hac prece mor⁹ erat: mentēq; mouebat ad artes
Antiquas artes belli martisq; laborem:
Cum pater eloquij cultor sic Tullius ore
Flexit ab inceptis aios. coetumq; resoluit.
Magne pater nostri generis: tuq; optime ciuis
Optime dux. patrieq; ingens pietatis amator.
Quem ciues colui ante alios dum vita manebat.
Ferre vibi auxiliū frustra meditamur: olympi
Ipse pater qui regna tenet qui fulmina torquet
Sic statuit: scelus hanc hoim sibi suscitāt iram
Diuisę exercitis se seditionib⁹ viles
Ausonie lacerant: vna intra moenia liuor
Ambitio nūmiq; sitis corrumpere mores
Et coepere pios nulla est reuerentia recti:

quid erat q' falo?
egoniam
inima fuit et
sanctiq; q' f'at' bee
fuit q'om' to'

quādoquidē + quid

q' d' a' d' q' d' r' o' m' i' u' s' i' n' f' e' r' o' r' o' d' i' c' i' t' u' m' p' o' p' u' l' o' e' t' a' t' e' a' d' h' o' m' i' n' e' s' e' t' q' u' o' d'

Nulla quies animis. nullusq; salutaris vbi
Eiuis: opes patrię rapiunt: çraria nudat.
Et cõmune bonũ in ppios elabitur vsus.
Hęc prauę viuēdi artes: hęc pessima mox
Colluuię nobis latum qui rexim? orbem
Abstulit imperiũ: romãq; aliena coegit
Iura pati: seruiret adhuc: nisi prouida Marsis
Cura redemisset pulso capitolia gottos:
Quę rapuit patres eadē fortuna nepotes
Insequitur. viret çterna sois aspera fronde.
Id: ospera brumales pluuias 7 frigora sentit
Astraq; debilib? non fert ardentia ramis:
At: ç ois timet incur sus: çuoq; senescit
Sponte sua. cũ fixa manēs stabilisq; putatur
Occidit extemplo. fugitq; infida repente.
Sorte sua vtantur: lex est de? omnibus ç qua:
Omne quod a superis bellũ est reuocabile nõ est.
S; neq; rex erebi quenq; trannare paludem
Nec superis iteç reddi sinit: est pia quę te
Romule cura mouet s; subdita legib? orci.
Nos istis çterna ligat ergastula campis:
Nec licet ad patriũ limen coelũq; reuerti:
Foelices aię sedem quib? çttris alti
Iupiter indulget. possunt ea fata mouere
Nos orbis quoddã domini seruiim? auerno.
Fata regũt illç: terrenaq; regna gubernat:
Verte alio mentem: nec nos ea cura fatiget
Sit facis exilio nobis leuiore teneri:
Ibis aię dictis coetu siluere relicto.
Interea nostras odijs flagrantibus vites

Exercet furię: per rura: per oppida sequit
Martis opus: petrię dominus polluta fluenti
Darcelscit luxu nulla hic arcana reuelo
Non ignota loquor: liceat vulgata referre
Sic vitę populiq; ferunt. hierumor ab austro
Cimertos vltra latices p opaca silentis
Claustra vię: sale cōcreto qua plurima crescit
Stiria frigētes scythię penetravit in agros.
Venit ab hirculis p iterum gadib⁹ equor
Qua subit excessam tethys interflua calpen
Ad vada gangaridū: magno qui proxima gange
Rura tenēt: gēmasq; legūt: ea fama p omnem
Jam vetus Europam mores extirpat honestos.
Sanctus ager scurris: venerabilis ara cincois
Seruit: honorādę diuū gamimedib⁹ cōdes.
Quid miramur opes recidiuaq; surgere tecta?
Turis odorati globulos z cinnama vendit
Mollis arabs: tyriū vestes z muricis imbrēm
Indus ebur: croceum cilices et Tmolus odorem
Del siculi: ferrū chalybes: tenuissima seres
Uellera: cretenses mollissima vina: tanager
Pernices mercatur equos: venalia nobis
Templa sacerdotes. altaria. sacra. coronę
Ignes. tura. preces. coelū est venale. deusq;
Fiste pater fidei custos ouiuq; magister
Quas bonus effuso moriēs in sanguine pastor
Abluit: etatis damnosa licētia nostrę
Quam vetez semp crescens incuria patrū
Et sceleri pandens aditum moresq; seueros
Auer lata parit tua sentiat arma: colxrec

Hanc vitem: ancipiti ramos preme falce vagâtes
Hâq; feros fructus et tristem frugibus umbram
Fert inculta: iacces cererem necat: occupat agrum.
Mille sub his latebris folijs: et mille rapaces
Hac habitant sub fronde feræ: vulpesq; lupiq;
M: iacq; inuadunt lamantq; aialia passim.
Sic cicurum genus omne perit. pro ouilia regnant
Scuus aper: tigris rapidæ: truculenta leonum
Semina: multicolor Pardus: gryps naribus unci
Et variæ panthera cutis: grauis unguibus visa:
In genus hoc pater arma moue: sua pascua redde
Foecundis ouibus: stent ad præsepia tauri
Qui signata iugis longosq; attrita labore
Colla gerunt: postq; rerum te Roma potetem
Fecit. et obscuro iubar hoc respicitur orbi:
Exanimis hinc scelus sub mole sepulta
Respirare pacem visa est et tollere frontem:
Et nisi tot vicibus hæc secula nostra fuissent
Depravata: boni poterant rectoris habere
Errantes frenare rotas. sed tatus equorum
Impetum aurigam superat. frustra q; retractas
Zora gubernator sine lege pinui fertur.
Propterea fortem doleo mirissime patrum
Xiste tuam: fueras annis melioribus aptus.
Est tibi quæ tanto satis est in principe hinc.
Sed velut obscuris phœbi sub nubibus ardet
Languet: et umbra diem piecæ caliginis aufert
Sic tua corrupti vitio clementia sedit
Obscuratur: eunt pessimum pietasq; fidesq;
Zerna palus terra est: viciorum crecatibus hydra

Alcides nusquā est: ardētem sequa chimæram
Donstra tenet nec adest Glauci castissima ples
Candida gorgonei capitis coma fluxit in angues:
Et neq; mercurij profunt nec palladis arma,
Dædaleis inclusa vijs minota monstra
Passim habitāt crebris virez quæ cædib; augent
Nec potis est multa ingluviē saturare rapina,
Nec superat thesea man; per tecta paulas
Harpye funesta lues fluxuq; fameq;
Infestæ volitāt: boreæ gen; omne recessit.
Syrenes redeūt z phœbi filia circe
Quæ placidos hoīm ferali carmine vultus
Terit in immites formas z in ora feraz.
Plurima sunt nobis sancti vestigia sæcli
Et gentis monumēta pie: sunt ardua templa
Sunt sacris cōgesta patz sancta ossa sepulchris.
Est fidei caput: est verilatria tonāris:
Ista sed hesperidū velut aurea mala dracones
Cerulei seruāt: res detestāda nec vllis
Flenda satis lachrymis: nec me cōiūcia: quisquā
Terere causetur mordaxq; excudere carmen:
Hæc sunt p sanctis gemit; lamenta dolores
Morib; et superz pro maiestate querelæ.
Ista mouēt superos: vocat hoc scel; ethere ab alto
Bella famem z diri gen; in superabile morbi.
Iheu sortem gregis aduer sam sidusq; malignū
Quom custode caret: cū fracto vimine sepes
Nocturnos aditu fures admittit aperto
Præsertim cū dura fames ieiuna lupoz
Intestina premit rabidiz mapalia lustrāt.

archy vltz ey fince
luacda pamo ey
Staphis pnt gijun

gappa ey cum bogel

facto

unm ey mry

myalia pncip palt

g h

400 97 Jubaenae...
Jubaenae...
fr...
Præda sumus: fracto ferimur temone per altum:

Qua furit oebalic violētior ira malçæ.

mi lauge
Nūc vada latrātis scyllæ nūc ora charybdis

Radimus: et libycas rapido nūc equoris cstu

Pellimur in lytes. nūc p tua fara Caphareu.

Pulsa dies tenebris: nubes Erumātūm vīsam

Abstulit: indiçū coeli magneta latentis

Perdidim⁹: tumet in montes: ⁊ lapsa remugit

200 100
Doris harenosi salūit ad sidera fluctus:

200 100
Abuerſq; vndis vndç: cōtrarius euro

Flat zephyrus: boreas austro: subuerſa debiſcūt

Aequora ⁊ inter ſe ſpumis albentia pugnāt.

Vicini trepidāt agri: pullata reclamant

Littoꝝa vixq; obſtāt collifa rebellib⁹ vndis:

200 100
Ab miſerç quç nūc inter cunabula matres

Paruula ſecuro nutritis pignora lacte.

Quot tepidi erumpēt oculis turgentib⁹ imbres

Quot gemebūda premet ſeſſus ſuſpiria pulmo

Moęſta quot attractis ſalient ſingultib⁹ ora

Quom tepid⁹ dulces rapiētur ab vbre nati:

Atq; viris ipſo cęſis in limine veſtre

Diripientur opes: ſparſis cum crinib⁹ ipſç

Præda critis: manib⁹ vincis hoſtile p agmen

Ibitis attonito proſtrata cadauera grefſu

Calcātes laceratq; comas atq; ora cruenta

Veſtroꝝū ſeu natoꝝ ſeu forte parentum.

Atq; pio late ſtagnātes ſanguine campos.

200 100
Summe pater coeli ſaltem cui regia paret

Singultus audi inſontes ſictuq; pioꝝ

Flectere. crudeles gladī ſaturandaq; cęde

Sy. an. 1571
Spicula primores populi: frontesq; superbas
Qua; blasphemio feriant inflata tumore:
Parce rudi populo maior exempla sequenti.
Zimbellemq; manu salua, qui cetera saluas.
Quid meruere greges: pastoz incuria damno est
Erne laborattem freta p salientia cymbam:
Et miseris ser opem nautis: pontuq; furetem
Sterne: suis manda ventos liget Eolus antris. *Colus de y. 1571*
Fatales sperant anni: nouiesq; voluta
Fert alias leges centeno machina cursu. *100*
Nec de? has labi crūnas phibebit ab astris.
Temp? adest quod iam ventuz pscia vatum
Pectora: fatidicę quod predixere sibyllę.
Corripite arma viri, dextris leuasq; reflexis
Insertate man? dypcis: deus odit inertes.
Ecce procul denso nigrescit puluere coelū.
Sublatiq; leues nymbi tollūtur, harenę.
Accipient fuscę cędis caua flumina riuos
Rubraq; pampineos imitabitur vnda liquores.
Non igitur frustra diros ardere cometas
Vlidim? z medio phœbū pallefcere coelo
Defectūq; pati, nigraq; in veste sorozem
Znter nocturnos ignes incedere moestam.
Temp? erit parcis celeres glomerantib? annos
Quom medijs fossor campis tellure subacta
Znueniet conofq; truces z nuda viroz
Ossa grauesq; solo galeas ensesq; sepultos
Armaq; nostra suo non cōuenientia scđo.
Atq; imutatos rex mirabitur vsus.
Hęc sperant: dictūq; fides nō sera sequetur.

Stele *aud* *illa dea infernalis*
Ssteriles gelidęq; aię quas imbregera
Lęthęo aspergēs requie sopiuit inerti
Cōtemnūt: tepidoq; trahūt secura cubili
Dcia tractātes lautis cōiunia mensis.
Mubila mens hoim fortisq; ignara future
Terretur vanis ⁊ vera pericula rider.
Non tñ ista minus pperāt: incredula poenas
Turba dabit: curisq; breui tatescet amaris.
At si tantus amor: superę si tanta moueret
Corda virū pietas: studijs sit talibꝫ artes
Ingenuas colerent hoies: nec iacta perirēt
Semina: nec litui streperēt: nec classica cantu
Terribili: nec dira lues pcederet annos.
Mālicet obsequijs opifer lucētia mundi
Astra suis aptās semeni causasq; maloꝝ
Igmbꝫ cętreis dederit coeloq; volātī:
Ipse tñ liber nullog; cohercetꝫ astro
Eulog; potestq; pijs p̄cibꝫ votisq; suoꝝ
Annueret: et coeli flāmas cohibere nocētes.
Aspice magnanīmū bellatoręq; ducęq;
Qui pmissa suū genꝫ introduxit in arua:
Et facile cognosce deū: miserisq; fauētē
Casibꝫ: ⁊ nostra superę prece numina flecti.
Barbara gens populū reducem phibebat ab agro
Pollicito: cōtra sumpris durū unpiger armis
Castra mouēs hostes ingēti strage fugatos
Pegressit: et infesto turbas dum cęderet ense
Jā nox atra caput velata nigrātibꝫ vmbis
Pallētes virgebat equos: lentūq; soporem
In terras biūgo secum temone vchibat

Ne tenebris decepta man⁹ victoris ab ictu
Edeq; cessaret solymis vt gloria maior
Esset z euulsa generis radice supbi
Zltera pacificis habitaret agmina campis.
Gloria precesq; ducis de⁹ audijt: atq; volatis
Ipse man⁹ phoebi volucruq; retraxit equoz
Lora pater pluresq; diem pduxit in horas:
Uincēdiq; moras dedit: z comes iuit in arma.
Sol stupuit: fixozq; diu resplēduit orbe.
Cetera que coeli dñm Titana sequuntur
Ordinib⁹ certis sua ne interualla vetusq;
Sidera mutaret iter. z ne curreret orbis
Ordine turbato currus traxere citatos.
Et iuga frenatis subito tenuere quadrigis
Solis ad exēplar: regemq; imitata quicūq;
Uranie dolci septem discrimina cantu
Quę regit imoto vocē cōpressit olympo.
Sic pater edixit: sic dii fecere minores
Sirenesq; octo: quib⁹ est data cura mouendi
Immortale dei templū bis quattuor orbes:
Ipse arcem sup̄ excelsum sup̄ ardua mūdi
Culina qua roseum surgēs auroza colorē
Explicat cetero patrē modulamine laudār:
Cunctaq; distinctis aprāt mortalia fatis.
Humanis igitur si micia numina reb⁹
Cernim⁹ antiquos tantū curasse labores
Ut tardata polis mūdi mirātib⁹ astra
Paruerint hōi: credo si nescia labis
Lotaq; sub magni imperiū collecta tonātis
Semp̄ nostra pijs pareret legibus etas

Sollicito terrore carens foelicibus armis
Mortales ageret sub dijs custodibus cū
Nostraq; nō nymbo metuēs nō missa p auras
Ardētū iouis arma manu: nō torua furentis
Ora noti: libycū spumās quib; equoz in altū
Tollitur: et campis versa linquētibus vnda
Serpit in ausoniā tyrrhēnaq; littoza pulsat
S; neq; tecta timēs coeco sub gurgite saxa
Nō vada nō scopulos turcoz a littoze victrix
Foetaq; multiplici remearet foenore classis.
Qua prece placari quo possint munere flecti
Numina castalides ostēdite: numina vobis
Cognita terrigenū miserę succurrite sorti.
Dum precor Uranie cui sidera nota deūq;
Tecta: supcilio sic est effata sereno.
Corpora sideri sicut mortalia coeli
Imperio subsunt ⁊ nulla rebellib; armis
Bella audēt. sequitur magnes erimātidos astrū
Et quo luna iubet fugit atq; reuertitur vnda.
Tempora sol variat: sic mens ęterna parenti
Justiciā sanctos mores ⁊ laudis honorem
Perpetuū debet. sunt hęc gratissima coelo
Orgia ⁊ infestis obstare potētia satis.
S; postq; liquit terras astrea nocentes
Fugit ⁊ ipse hoīm leges qui condidit ordo.
Temporeq; ex illo summi reuerētia patris
Sanctoq; diuini ruit obseruātia cultus.
Hi quoq; qui nomē de religione superbū
Usurpant q; sanctis a patribus ortos
Se iactent: onium molli sub vellere fraudes

Mente lycæonias seruât et crimine sordent
Quod speciem virtutis habēs scelus omne colorat:
Nec tñ his maculis sordet pecus omne: magister
Me pereat quodā sibi seruat ouilia semen.
Qui prece sollicitât superos multoq; p̄ omnis
Ture litant aras veniam pacemq; precâtes.
Inuisi superis foedaq; libidine olentes
Deu frustra incestis iterât sacra orgia dextris.
Polluti circum quotiēs altaria vultus
Cōueniunt celebrâtq; choros et carmine mixto
Sancta deum vanis penetralia vocib; implent
Irritât irasq; mouent nō numina flectunt.
Hac prece nil opus est: nil adiutorib; istis
Auxilij sperate: nouis date templa ministris.
Sacriligū genus ex adytis templisq; deoz
Pellite. nec longos scelera hec vertatur in vsus
Quid solymos ritus quid montib; emula templa
Aequatāq; iugis molem longūq; p̄ cū
Lumina solēni late celeberrima cultu
Antiquasq; dei sedes cum moenibus altis
Eruit: et pulchram eximis radicib; vitem?
Sacrificę gentis scelus et contagia passim
In patrias prolapsa domos mouere tonâtem
Qui romana vocās ad opes et regna suoz
Castra secū dabat cursus classemq; regebat
Ausoniam: stimulosq; animis addebat et ignes.
Ipse acies inter tenui circūdatu aura
Uersabatur agens animosam in prelia gentem
Oppugnantq; altas arces. sceleratâ ruebat
Moenia: cęlicolum post longa silentia tandem

Euigilās furor imperijs regnisq; ruinas
Ingerit: et celeri pessum trahit oia cede.
Sicut in antiquas flāmis volitātibus cedes
Quom seuit vulcan? eunt laquearia iunctis
Cum trabib? tabulq; z leues: atq; ardua tecta
In cineres: lōgo s; rapit breuis hora labores:
Si robusta fides si spes imobilis: ardens
Si pietas senis z vicio iniolabile pectus
Afforet ignicolor quē lapsus ab ethere currus
Sustulit in phoebe siluas atq; ardua templa
Ferret opem. possetq; instās auertere fatum.
Ipsē sacerdotēs phryxonia pectora falsos
Abstulit: et lōgo campis arenib? estu
Elicuit largū subitis de nubib? imbrem
Traxit z ethērios superis ex orbib? ignes
Et noua circūdans liquidis altaria riuus
Quū boue mactato rutilās superincidit ardoz
Et cum dura ferēs regis mādata supbi
Attonit? sensit flagrātia fulgura miles.
Hic antiqua tue iecit primordia gentis
Nāq; rudem tunicā tetrē fuliginis instar
Cui simplex ex per seq; artis natura colozem
Fecerat induitur p secula cuncta nepotū
Progenies iussit similē gestaret amictum
Incola carmeli prim? fuit: ipse pudoris
Virginei princeps z vite coelibus auctor
Ipsē suę sanctos viles z moenia patres
Zinquare: et in tacitis seruare silētia campis
Exemplo docuit: solus nāq; ipse p vmbzas
Errabat nemoz pomis cōtentus z vnda

in Speculo Juicio Pat

Grameni p melle fuit pro nectare lymphæ.
 Sz foelix nūc arua colit ridencia supra
 Frigoris aerij ⁊ lapidosę grandinis oram:
 Ille licet gemina verter estate quotannis
 Sudet et a nobis cū sol declinat in austros
 Et cum lictorei petit humida brachia cancri
 Salicet equali libe phiryxiq; sub astro
 Depresso quoniam multū telluris ab orbe
 Tollitur infestis nunq; tamen ignib; ardet
 Purpureos semp flores spirantib; auris
 Ora tepens semp violas ⁊ candida semp
 Lilia fert: breuib; q; dies absconditur vmbis.
 Quattuor ex istis labētia flumina campis
 Zata rigant alię ripis ingentib; arua
 Sunt rigui fontes: vitreos nitentia riuos
 Prata bibūt ter sus semp sine nubibus aer
 Nec quatitur ventis nec rauca tonitrua frāgit.
 Brachia pomiferę curuāt redolētia siluę
 Pendulaq; electri gratū induit vna colorem
 Collib; in paruis vbi paulū iugera surgūt
 Perpetuas ramis foecūda feracib; arbor
 Semp habet fruges. quib; ⁊ cōtemnere fatum
 Possis ⁊ expertem morbi seruare iuuetam.
 Nulla patet curis illuc via: nulla dolori
 Nulla neci: colit ista senex loca sancta beatus
 Atq; sub occasum mundi reditur; in orbem
 Non timet interea parę ne stamina rumpāt:
 Hoc sene nūc opus est. et te mirissime vatū
 Cuius ad ingressum rubri salis vnda recessit
 In geminas rupes: patuit maris alueus ingens

Prætereunte duce ⁊ populo ꝑ concava regna
Mæpuni: timuit triton. sonuere cauernę
Delphines curui ⁊ phocę fugere natantes
Subq; imas egit protheus pec? omne latebras;
Si deus hos nostro miserās concederet quo
Dura inter vapidos parerētur iurgia patres
Esq; adeo inuisa est probitas odiosaq; xrus.
Tempore nāq; isto vicio datur esse pudicum
Est scelus esse pium. seclī hęc est gloria nostri.
Parce igitur ꝑo gente tua tabescere vates
Pone preces: ambire deos ⁊ sidera noli
Quod coelū superiq; ferūt mutabile nō est:
Dixerat vianie cum thespias altera vocem
Extulit ⁊ tales est orsa polym nia cantus.
Hic iuuat antiquā cladem veterūq; dierum
Fata recensere ⁊ primeq; gentis ab ortu
Illuicem repetēs missos trās litora fluctus
Ignotosq; prius nymboꝝ ⁊ nubila dicam.
Scilicet vt memores iusto sub iudice vestros
Ire dies certasq; sequi post crimina penas
Cautus ambigueꝝ cursus ⁊ euntia vitę
Tempora curētur nec inertī pressa veterno
Dens hebeat: sed prompta graues supercuolat artus
Elenturāq; tūmens cladem vicinaq; fata
Nobilū turpi rerum ne se inquinet vsu
S; solum videat patrē ⁊ reuerēter adoret
Qui sedet ⁊ stabilis solo mouet oia nutu.
Cum pater oceano sceleratam perdere egent em
Ellet: ad imbriferos errantia sidera pisces
Duxit ⁊ officijs aptauit tristibus astra

Sed tamen ante rudes turbas et barbara regna
Quam subitis dcleret aquis p̄misit in orbem
Fatidicum vatem qui crimina longa piari
Possit: libidinib⁹ si noxia parceret etas
Instantesq; iras caneret clademq; futuram.
Interea diuū monitu conterere vastum
Instar montis op⁹ coepit: quo clauderet omne
Quadrupedū volucrūq; gen⁹ stirpemq; nepotū
Formabatq; ratem magnis sup̄ equorituram
Notibus et grandi pressuram nereā mole
Clarus adhuc radijs phœbilucentibus et̄ter
Splendebat quū ligna fater cęsamq; pararet
Materiem: nondū tellus cognouerat imbres
Sed crescētis adhuc post prima exordia mūdi
Terra patens apr̄ioq; madens humore ferbat
Omnia: prouētusq; suos meliore colonos
Iugera pascebāt: grauioraq; semina culmos
Pomaq; matorū curuabāt pondere ramos.
Tunc etiam virides aialia tuta pagros
In longos ventura annos quūq; senile
Gramina tondebāt. nondum violata pruinis
Nec gelidas experta niues: sed mitia veris
Tempora et assiduū placidissima frigora rorem
Nondum lampetis it bacis armenta colontis
Obfuerāt: nec fixa veru versauerat exta
Gerionē nondum fuerant magalia: necdum
Raptor auentinos macularat sanguine colles
Impia nec cęsis viuebant sęcula bobus.
Tunc igitur populi in dociles ignara decum gens
Dirantes ratis immensam consurgere molem

Consiliū spiciere viri: nec dicra putarūt
Digna fide: et sanctū senis irrisere furorem.
Ecce niger picis velatur nubibus aer
Et phœbi lux alma diem diffundit opacam
Jam coelum insolitis reboat mugitib⁹: ingens.
Mymbus adest: fugere ferē fugere volucres
Flumina certatim tumidis nereides vndis
Et freta tollebat: nigro pallētia coelo
Nubila conglomerās pennis rotātibus auster
Aethiopes libyamq; sup stridēte volatu
Ibat: et excussis ardebāt ignibus aure
Eoliq; tremit omne solū: furit colus: antra
Fracta sonāt: factosq; volāt pcul agmine venti.
Contremuere viles: tristes p rura coloni
Cogere ab umbre greges: stabulis armenta tueri
Dum pperant: crescētis aquę lata equora cursus
Impediūt: frustra pecudes ballatib⁹ agnos
Sollicitāt: frustra q; vocāt sua pua capelle
Pignora: cōuellunt frondosa cacumina Cauri
Diripiūtq; casas: volitātq; p aera culmi.
Altroniq; matres strictis ad pectora natis
Ardua tecta petūt: iuuenū robustiorq; gras
Annohas scandūt querē: fugiūtq; repentes
Quod nulli fugisse datur: cōfusa p viles
Infantū iuuenūq; sonāt lamenta senūq;
Iur in excelsas turres et summa domoz
Culina: neptun⁹ spumās vlticib⁹ vndis
Insequitur miseros. arctant pñcia fata.
Iambre madēt tunice: porrectis crimib⁹ vnda
Liquitur: oceanū dicas ex ethere labi

Et lachrymę miscetur aquis: ad nubila frustra
Tolluntur cum voce man⁹. sua numina quisq;
Clamat: in erectas boreę violētia frontes
Mimbriso spuit ore tonās ⁊ ſc̄ba precatum
Suffocat: ne forte dei referatur ad aures.
Itaq; ſup̄ ſolum campos abſcōderat equor:
Nulla fugę ſup̄eſt: ſup̄eſt ſpes nulla ſalutis
Hęc vada nō grefſū nō ſunt tētanda natatu
Et iam montanis veniūt qui e fontib⁹ amnes
Et quę p̄ campos latis vada cōcaua ripis
Magna mole fluūt gremio cōplexa capaci.
Uix tātō ſatis eſt oneri neptunia toris
Jam ſolę extrabāt excella cacumina quondā
Nūc humiles merſq; altis in fluctib⁹ alpes
Utrib⁹ innixi tabaliſq; ad pectora tractis
Cōplexiq; trates hauſtū ſępe ore vomebāt
O ceanū. tandē victi oppugnātibus vndis
Ora ſub immēſos mergebāt pallida fluctus
Uallib⁹ ex imis pfugos qui ſumma tenebāt
Culmina montanoſq; apices. cū nereā ſemp
Alta magis petere ⁊ plenis de nubib⁹ imbres
Certatim ruere ⁊ iam mortē inſtare viderēt:
Poenituit tandem: ſeraſq; dedere gementes
Nequicq; lachrymas: et fallere numina votis
Conſueti: quū vota darēt nidebat olympus
Flumina nō nozant ripas neclitōra fluctus
Aerię volucres (humore madentib⁹ aliſ)
Idręcipiti caſu lapſę cum brachia multum
Factaſſent pelago: ſatum tādē ore trahbāt:
Fugerat in latices rhodope: magnuſq; latebat

Apocynus aquis nigro sub gurgite summū
Presserat Ossa caput: nō apparebat olympi
Altus aper: ipsis auib⁹ non peruius ante.
Tunc tñ ⁊ curuis ratib⁹ (si forsitan illa
Aetas vsa fuit ratib⁹) pecorizq; marino
Peruius: equoreo que nūq; tingitur umbre
Uicinis timuit mergi sub fluctib⁹ vsa.
Apta prius bello atq; armis pccera gigantum
Corpa cum paruis: turba cum paupe reges
Purpurei nabāt sine maiestate supinto
Pectorib⁹: merso sub gurgite foemina vultu
Diffusisq; freto vittis ⁊ crinibus ibat.
Inuoluit soz vna oēs. discrimine nullo
Guphes: equi dāmꝫ atq; canes cerui atq; leones
Aagna lup⁹ simul errabāt: certamina litis
Mors dirimit: certamq; dies parit vltima pacē.
Iāq; hōies iāq; vnda feras populata fluebat
Libera: nō scopuli toto nō insula ponto
Nec cyprum venus alma videt nec delphica phoebus
Templa: nec alcides thebas: nec cythia delon.
Nec iuno sua rura samon: nec gnosis regna
Iuppiter: extincta fugit vulcan⁹ ab etna:
Quāuis claudus erat truiq; vicina petiuit
Atria p̄petib⁹ pennis celeriq; volatu
Nec cupressiferā Cyllenen aspicit hermes:
Nec tyberim maioris audax: regit oia pontus.
Protixus ⁊ tonis glauc⁹ matuta palcmōn
Cuncta tenet. pindi phocē videre cacumen.
Occiderat tellus: ignis neptun⁹ ⁊ aer
Mund⁹ erat: cererē tethys amplexa premebat

^{de ad maius} ^{quasi claudet}
Undiq; neptunū quartę reuerētia sortis
Nō metuit violare domū Talamoq; sororis ^{terra et aqua}
Herbiferę: tētare etiā iunonia regna
Nō metuēs auras spacio breuiore cogit;
Et ratio omne vehens aīal terreſtre p altum
Ibat: et obiecta dirimbat corpa proza.
Atq; vidēs utrūq; polum ſublimior ipſis
Nubib; ethereum piter qua caſus agebat
Nūc zephyros cōtra errabat: nūc ſolis ad ortus
Nūc aultrōs nūc vſq; petēs aquilonib; arua
Donec in armentę rupis delata cacumen
Jam retro labente mari veſtigia ſiſit.
Nam pater excella mūdum ſpeculat; ab arce
Et gen; humanū ſaluo vix ſemine vidit
Interiſſe: fretum iuſſit ceſſare: nec vnquā
Amplius Aegeon (dixit) montana reuiſe
Culmina: nec ſcyllę glauc; iungetur in altis
Montib; .extremę luſtrabūt cętera flāmę
Cum vet; ingenti tellus arſura camino
Abſorbēbit aquā pelagi ſitiētis: 7 ipſos
Aerios mōtes campoꝝ equabit arenis.
Tūc altos mortale gen; voluctur in ignes
Immeſumq; dabit volitās vaga flāma fragorē
Et fornace gemens mūdus ſumabit eadem
Nec tñ hęc phœrontis erūt incendia: phœbo
Quę nolente cremen orbem: tūc omnia vires
Aſtra ſi;as iurata dabūt: et noſtra facellent
Imperia. atq; alias alio pcrimine poenas
Gens humana luēt: cinerem ſoluētur in atrū
Quę mare quę tellus: quę corpa poſſidet aer

94f
Nec tunc ulla virum flamas industria vincet:
Hec dicere deo: nubes fugere: notusq;
Occidit: et pulsus claris aquilonib⁹ auster.
Jam taurus iuga tollebat deformia limo
Lentus 7 ex altis stillabat frondib⁹ humor
Semisepulta inter cumulos humetis harenę
Corpora siccabat aurę: passimq; alyunte
Rupib⁹ in summis hęrebāt equore conche.
Jam claro rutilas ardebat lumine phœbus
Monstrabatq; procul discussis nubib⁹ idem
Turrib⁹ ex altis primū titana vidētem
Ryphęas arces lycię ciliūq; superbis
Algerib⁹ frontes: Athon et rhodopeia sara
Et castas moles magniq; cacumen olympi
Atq; pythęneos apices Atlantaq; magnū
Ex alta sentio specula caput extulit album
Telluremq; vidēs: salue sanctissima dixit
Terra hoim pecudūq; parēs foecūdaq; nutrit
Quę frugū genus omne paris q̄vulnera tergo
Infinita pio pateris quo pignora pascas.
Tu rapidos ignes clemētęq; cetera fixo
Limite. tu coclos sicut grauis anchora puppes
Inconculsa tenes: pedib⁹ tua mitia nostris
Spectora substermis gaudēs: et moesta capaci
Nembra sinu defuncta foves: siccare tuamq;
Accipe progeniē pelagi tot casib⁹ actam
Longaq; per pressam angustis incōmoda tectis
Hęc ait: et pressas valles specular⁹ aquosos
Elidit adhuc campos nebulasq; errare cadētes
Alrua per et lento circum iuga serpere gressu

Et pronō petere imā gradu zephyrisq; fugari
 Zemb? et sensim notis sua flumina ripis
 Restitui: et pressos sua littora querere fluctus.
 Tum pater ingētes rīpro sibi limite portas
 Oceanus fecit: p quas ire atq; reuerti
 Possēt imperio linē labi atq; relabi *mediterranea*
 Notib? alternis mediaq; reuēserē terras
 Tūc gelidi sinus eurim tūc alta pōntis *11 24 1000*
 Joniūq; satum: longis quod fluctib? altum
 Currit ad aelātem: solidois tum caspia ripis
 Colligere occultas coeperūt equora venas
 Fluminaq; zmissos syrbicis de vallib? amnes.
 Tūc arabes inter campos Nilūq; lacunas
 Scelate mare diffusit: tūc persica donis
 Est ingressa solū merces latura p intos.
 Tum quoq; in eotis latam diffusa paludem
 Fecit z immēso glacies induruit orbe:
 Despiciēs itez sublimib? alta fenestris.
 Proculit ora senex z circum lumina vertēs
 Alijs pendēte manu dephendit Araxem
 Fimb? includit pprijs: nigrūq; volātem
 Sic rarus euphratem sic est rat? ire Nipbatē *1000*
 Sic rheno venetūq; padum rhodanūq; ararūq;
 Sic thermodontem dubijs e fontib? ortum
 Et latos bypantis latīces bisaporis z istrum.
 Sic vada iordanis sic nili flumina septem *1000*
 Et sua qui nigris dat noīa gentibus indum:
 Immixtūq; fretis solūq; Borysthenis amnem:
 Tunc etiam nitido coelos incedere vultu
 Et phoebi occasum croceo splendore rubentem

pub. 207.
Humentisq; noti flatus cessasse nocentes
Cōtemplat⁹: habet. dixit bella aspera finem
Et tādē maris ⁊ coeli cecidere furores.
Dox rescrata vidēs bipartētib⁹ hostia valuis
(Hāq; de⁹ limen quod clauserat ante: reclusit)
Omine frōdiferē lectus redituq; columbē
Seruata cū plēbe senex exiuit ⁊ agris
Restituit pec⁹. ⁊ nemori gen⁹ omne feraz
Et leuib⁹ pennis volucres abiere p auras:
¶ Finierat tali respōsa polyinnia cantu
Altera cū docti nutu soror annuit oris
Et placidā Clio surgēs extollere vocem
Coepit: et exemplū p̄isci memorabile dixit
p. 207. His adiūge senis: qui marmore p̄im⁹ acuto
Dore sacerdotū phrygiē pudibūda Cybellis
Membra secās magno dedit orgia grata tonāti.
Ipse pater sanctē fidei pater ipse timoris
Hūc habeāt tua sc̄cla ducē: sic flectere coelū
Sic mutare deos poterūt sic fata mouere.
Tu dea dic inquā: tuus hic labor. ipsa capaci
Dente tenes: vitēq; memor mohumēta prioris
Cernis: et annales c̄terno pectore seruas
Cunctaq; p̄teriti memorāda negocia sc̄cli.
Tūc dea ḡgineos oculos frontēq; venustā
Douit: et in coelū versis ita vultib⁹ orsa est.
Da pater ingenijs lumen da cordib⁹ aures
Et chaos humanis cecū de mentib⁹ aufer
Oblitosq; nouas sordes laudata priorum
Facta sequi patrūq; vias cōcede nepotes.
Dox ad me cōuerſa suoq; innixa sedili

Talibus historiam cepit percurrere dictis.
Clara iacet tellus ultra Babylona superba
Quā veteres ideo vestri dixere medānem
Quod geminos inter late diffunditur amnes
Salicet eufratem Tigrinque e fontibus iisdem
Progenitos et mox disiunctis flumina ripis
In duo diuisos quoque secat illud aequos
Occiduas aliud partes: longoque meatu
Per nigros arabum populos versata rubentes
Ingressuntur aquas: et secum toride miscet.
Terra igitur fluminis prius intercepta duobus
Frugum terra ferax argenti diues et auri
Que nimio neque sole calens neque frigoris estu
Pressa graui tepet: eterno placidissima vere
Indiga lympharum tamē est: paucisque rigatur
Fontibus: assiduo pascuntur gramina rore
Hec hominum sublime genus clarosque viros
Fert animos. diuinum sacris aptissima rebus
Pectora celestesque vias et sidera doctos
Quos dixere magos: etiam per perfidis agros
Phoeniciumque domos habitant: et ageris arua
Hos antiqua tyrus nouit: piscosaque sidon.
Terra tamen gemino primū que clauditur amne
Hos tulit: et primos horum sibi vendicat ortus
Hac igitur de gente satus gratissima celo
Progenies magnis sagax habet Olympus
Cognitor. errores varios damnauit et aras
Indigenę gentis: veras namque ipse partes
Illapsusque dei monitus diuersa negauit
Numina: sed solum summa concessus in arce

Esse patrem rex artificem mūdiq; magistrū
Abstulit ⁊ fati leges ⁊ inania iura
Fortune casusq; leuis damnabile nomen.
Aeternosq; docens aīos: post funera dixit
In requiem ⁊ vite patriā melioris ituros
Qui veriti numē maiestātēq; tonātis
Clauisissent sine labe dies ⁊ sancta sequunt
Quę generi dedit ipse suo mādato fuissent.
Propterea falsis assuet legibus vites,
Et noua tradētem populo mādata deosq;
Tollētem nouere virum: cōmunia sanctū
In ciuem vertere odia: infēsq; fuerūt.
Qualis socraticę quondā gens attica vocē
Id metuēs natale solum patriāq; reliquit
Regnaq; sitonio petijt cōtermina ponto.
Rex erat assyrijs Ninus: atq; semiramis vxor
Extincti post fata viri victricib⁹ armis
Protulit imperij fines p̄ bacra per indos.
Inachus arginā paruo post tpe gentem
Rexit: et inachia cū iupiter iside captus.
Tūc atlas humero cēlū tulit: igne p̄ methus
Humanū mādito formās in puluere corpus
Contigit: ⁊ venas vitalib⁹ imbuit auris
Mondū Roma suū Liberim nec magna future
Troia parēs Romę Xanti cognouerat vndas.
At cum dura fames agros ⁊ moesta teneret
Regna palestine mutata sede petiuit
Migligenas foelixq; solū quod pinguib⁹ vndis
Horrea centeno latissima foenore complet.
Tunc rudis egyptus campos ⁊ dura colebat

Jugera nec causas rerū speculata latentes
Houerat eterno currētia sidera motu
Zanigeros curare greges caua cymbia dulci
Zacte coronare z mites nutrire iuuēcos
Tunc cōmunis erat labor. hoc egyptia putes
Exercebat opes glebasq; domabat aratro.
Traxit ab his curis aīos habraam? et altam
Suspiciēs arcem mūdi Cognoscite dixit
Zetixrios ignes z nō mortalia magni
Templa patris sanctiq; opis sanctissima signa
Zrtificemq; deū qui sidera calcat. et ipsam
Grandib? infusam mēbris cognoscite mentem
Heu finite eternos aīos assuelcere terrę
Zetariq; luto z reb? gaudere caducis.
Zerra perit. pereūt vnde mutabilis aer.
Znterēūt ignes. semp durabile coelum
Zermanet: et nostris animis habitacula seruat.
Ob scelera z culpas hōim: ritusq; nefandos
Zimpia diffuso perierūt sēcula ponto
Ob scelera z culpas hōim ritusq; nefandos
Zn cineres ibit tellus tenuemq; fauillam.
Zn superos estote pīj. satis ampla feretis
Zacra deo templisq; suos reddetis honores
Zuom sine sorde pces z labe carentia vota
Zffert intactū maculis z crimine pectus
Zusticiam moresq; pios offert: litari
Zhis sibi vult pater. infractus licet irruat orbis
Zirtutes animiq; manēt: benefacta super sunt
Zemp: et arbitrio deus oīa iudicat equo.
Zliuite virtutū memores: virtutibus ether

Scāditur: et summos quos cernitis itur ad orbes;
Hęc populis p̄cepta ferēs habziam? olympi
Explicuit cursus ois: bis senaq; signa
Quę variāt nitidū stellat ilimitis orbem
Zn nita scq; fretis terras pontūq; teneri
Aere sublimes ferri: circum aera flāmas
Altra ignes circum sup ardua culmina mūdi
Aeternū regnare patrem sceptrūq; tenere.
His sup addebat plcm post lōga futuram
Tpa quę renouet meliori sc̄cula lege.
Rura petēs iterum pli p̄missa futurę
Zn primis quos ante fame regnāte penates
Fugerat: argētilocuples remeanit ⁊ auri.
Et cum rege loci p̄cusso foedere: gressum
Cum sorte thori seruzūq; agmine magno
Firit: et assyrios impleuit ouilib? agros.
Tum primū coeleste gen? sub imagine visum
Creditur humana: quom sorte sub ilicis vmbra
Frigora captaret veniētia numina vidit.
Elnū quod dulcem nati p̄diceret ortum
Et duo quę flāmis ruerent coelestib? vrbes
Infames vitijs vrbes ⁊ sulfure dignas.
Et quoniā mater ventura senilib? annis
Pignora subulit materni noīa risus
Znduit auspicijs oriens foelicib? infans.
Spes generis coeli ples habitura fauorem
Et longos visura dies: magnāq; datura
Progeniem: visura deum visura tonātis
Semina de seris exire nepotib? olim.
Pulchx ⁊ eximie diuino frontis honore

Præditus: vndenos tam bis puer egerat annos
Quom de? habramo dedit hæc mādāta fidei
Zcler: vt nostrę dulcem tua pignora risum
Sacra feras aerę summi peteculmina mōtis
Compositisq; sup truncis altaria: flāmas
Subijce: et arrepto nati pete guttura cultro:
Accensosq; sup ramos effunde cruorem:
Impiger ostensum chara cū prole cacumen
Struxit. vbi cellam templi rex terci? arcem
Solut adit famulis vmbrosa in valle relictis:
Sepe patri dixit iuuenis. tibi culter ⁊ ignis
Victima nulla tñ: suspiria lōga paternū
Pectus agēs: nostris (inquit) lectissima flāmis
Victima mor aderit: lachrymęq; p ora cadebāt.
Et iam multiplici stabat rogu arbore grādīs
Subiectisq; nouę rutilabāt ignibus arę:
Quom pater ceterij referās mandata parētis
Talia vix pressis nato singultib? inquit.
Chare puer: dulcis vitę mihi dulcior annis
Quem mea clausurę sperabam lumia. cuius
Auxilio leuiter senij graue pondus inertis
Latur? fueram: mea spes mea nate voluptas
Ob dec? egregium formę tenerāq; iuuetam
Zgeniūq; pium. sacrisq; accōmoda rebus
Corde videbaris longo dignissimus quo.
At secus est cęlo visum summoq; tonāti
Sicut mira tibi fuit ⁊ cęlestis origo:
Sic memorāda tuū renouat miracula fun?:
Sanctaq; foelici mors nō discordat ab ortu
Non morbo seniove cadis: non occidis hoste.

Hostia cęlitibus fies: manibusq; paternis
Dite seres mortis gen? hoc inuita tremęsq;
Tristib? officijs accedit dextra: pauetq;
Pectus: et immotis frigęt pęcordia fibris:
Sed supez mandata sequi: et parere necesse est
Nec te dura breuis moueat sentęctia fati:
Quādo tibi melior dabitur vita et ire in alto.
Hęc pater illachrymās charaq; in imagię nati
Lumina defixus minuebat voce dolorem.
Filius hęc cōtra: pater hęc suspiria pone:
Done pater fletū: si quicq; fata doloris:
Funera si quid habēt poenę: fugit ocyus euros:
Ergo dei sortem potuisti credere nato
Difficilem: teneris ne sui sic docet? ab annis:
Hos puero mores pater hęc pęcpta dedisti:
Intrepid? fati gen? hoc reueręcter honestum
Suscipio: nec me flāmę nec vulnera terrent.
Immo ego me frustra genitū: 7 vitalib? auris
Contra iura frui credā: si iussa pigeret
Ista pati: mea membra de? melioribus auris
Imbuet: interea donec noua venerit ętas
Pace fruar placida: patrū cum mītib? vmbis
Te expectās: tua nāq; itęz pater ora videtō:
His pater in fletū dictis prouipit: et ibāt
Ora per et barbā lachrymę: cecidere tremęcti
Arma manu: cū sic itęz puer ora resolut.
Quid patris 7 nati tantū te noia terrent?
Quid te falsa ligat stultę pietatis imago?
Est pietas supma deo parere: nec vllum
Gratius est sacrū: nec victima sanctior vlla.

An ne dolens tua quod superis sit et cetera digna
Progenies? quid adhuc trepidas habraame quod heres?
Quid tam foedici fraudas tua pignora sorte?
Redde deo precor hanc animam terrena perosam:
Eripe me tenebris: aditumque ad sidera pande.
Prospectat ex alto deus hęc spectacula coelo
Hancq; moras dudum et dextram miratur inertem.
Sic ait. et molli denudans guttura veste
Post patrem rutilos puer accedebat ad ignes.
Jam pater ardentes ploras ascenderat aras
Mudatoque piuum nati caput ense petebat.
Quom deus amborum motus pietate: ministro
Dixit celer. et veniens clamabat ab auribus
Donec pater cultros: mitere ne interfice natum
Sat tua nota fides: pietas tua cognita coelo
Jam satis est: cessa. gratam nobisq; tibiq;
Progeniem serua: et matri sua pignora redde.
Obiecitq; caprum gladio qui cornibus altis
Ulepibus herbat: tenuiq; euauit aura:
c Ernis ut indomitis hominum ceruicibus instet
Ira deum: durasq; terat quo turbine frontes.
Aspicias ut subiecta fouens et sancta gubernans
Corda pius pater equali regat omnia lance:
Nos igitur quos tot surgunt immania contra
Signa. tot hostiles vultus: truculentaq; toruis
Ora oculis. qui tot deuastatrix monstra
Perque agros passimq; ipsas errare per vias
Cernimus et nostris instare pericula rebus
Sigranibus moniti exemplis oracula diuini
Et responsa deum sequimur: nec flumine sacro

Proicit prima fusos ab origine crines
Clara soporatas illustrēt lumina mentes:
Lustramusq; aias: humiles in sancta feram?
Templa preces: exēpla patrū meliora sequuti:
Purior interea depulsis nubib? aer
Induet antiquos vultu ridēte colores.
Grana ferent sulci dulcesq; racemifer vuas
Palmes: et alma Ceres mitisq; fauebit hiacchus
Atq; salutaris immisit flatibus aure
Innocuos coeli tractus synceraq; reddēt
Atria facifero passim moriēte veneno
Bellaq; composita cessabunt horrida pace:

Francisci Cereti Parmensis iuris Pon-
tificij Scholaris ad prestantissimum ado-
lescentem Jacobum Mariam de lino Ciue
Bononiensem: ac Dominum Colendissi-
mum Carmen.

In decus fidei dentes cui Serra leatos
Alligat: et veteris pignus amoris habet:
Non secus ac eo pręrupt? in acre Vagnes
Attrahit in vires ferrea vincla suas
Actua sancta fides nullo violabilis eius
Attrahit in cultus pectora nostra suos:
Quā necliuor edax: nec lōgit temporis etas
Abluet a nostro pectore: crede mihi:
Propterea cū sis vita mihi charior omni
Accipe diuini carmina vatis opus:
Quę tibi p meritis resides impressimus: atq;
Dirimus hęc dño sint monumenta meo

Disce legens nostrę mala tempestatis: et orbi
Immissas tetro de phlegetonte canes:
Zetiferę monstris septem comitantib⁹ omni
Quę mores abigunt profusus ab orbe pios
Quę pariunt luxum, fastus, iram atq; veternum
Inuidiam, curas, crimen auaricie
Horrida quę pestes, et funera sequa famęq;
In latias ducunt dira venena domos
Cum nec sanctus honor, pietas nec conscia recti
Mens, pbitas, xtus nec sit in orbe fides
S; dolus ingrati generis discordia liuor
Crimen auaricie, luxuricęq; scelus
Ergo pio vati meritos prestabis honores
Cui latie debet fama secunda lyra
Interea nostri longũ seruabis amorem
Dissimulas fidei pignora sancta tue
Hęc et plura tibi plectro meliore canemus
Cum dabitur: residues cogimur esse: Vale.

Calamitatum nostri temporis
opus diuinum Baptiste Man-
tuani definit.

C Fratr̃s Baptiſtę Mätuani carmelitę theologi cõ-
tra poetas impudice loquẽtes Carmen;

Uñt quib⁹ eloquũ datur aurea vena poetę

Sz cadit in sordes: inficiturq; luto.

ſſam cyprię curas ⁊ olẽtia gaudia ponũt:

Claręq; tam foedo mergitur vnda lacu.

Hoc decus hoc animis carmen celeſtib⁹ aprũ

Rebus in immũdis degenerare nefas

Dona dei carmen nitidũ faciũdia priſtã

Mittitur ex aſtris a ſuperiſq; datur.

Est tuba romanę fidei legũq; poeſis

Quę canat hęroo ſacra deũq; pede.

Carmina quę ſanctos de⁹ ipſe parauit ad vſus

Impia mortiferi criminis arma facis?

Quid maculas turpi diuina libidine dona:

Quid teris immũdo munera tanta pede?

ſſõita hieremias docuit. nõ thracius orphęus:

ſſõnita Jeſſei regia muſa ſentis.

Sancta ꝑphanari ſcelus eſt debile multo

Uerberere: ſupplicio culpa pianda graui:

Vita decet ſacros ⁊ pagina caſta poetas:

Caſtas em̃ vacum ſpirit⁹ atq; ſacer.

Si proba vita tibi laſciuęq; pagina: multos

Efficis inceſtos: in veneręq; trabis

Uerba mouẽt animos oris laſciuia pectus

Pullat: et in venas ſemina mortis agit

Improb⁹ has ſordes in carmia ſeminat oribus

Cui ſtudiũ mentes cõmaculare pijs

ſſõn ſecus ac vitreũ ſi quis vult ledere fontem

Proijcit in dulces putre cadauer aquas

Hoc aiaduertas quicūq; poemata condis
Est opus: a stygio fer procul amne pedem
Velle pharetraticū matre cupidinis arcum
Atq; dioneo subtrahx colla iugo
Mater adulterij venus est stupriq; repertrix
Atq; lupanari fornicibusq; fauet
Casta dei genitric castus regnator olympi
Mens capit ambrosias nō nisi casta dapes
Lex venerem festis vetat exercere diebus
Sacra ministroy corpora casta volūt
Pierides castę castę libetrides vnde
Lota pudiciam vera poesis amat
Est helicon xgo: virgo Pencia daphne
Castalides aūt virgine matre satas
Ite procul veneris vates heliconis ab amne
Virginicus vestro lēditur ozeliquoz
Non ixdere vobis phœbi non cōuenit ardor
Nō amat incestas casta corona comas
Tarus olens. cruce salax. grauis herba cicutę
Sordidulos vates talia ferta decent
Salinacis est vobis Helicon. date vota priapo
Hellespontiacis ponite thura focis
Sirliquoz Asphalti vobis pro phœcidis vnda
Stringit vbi infames sulphuris ardor aqua s
Desine. ponelyram vates insane. nec vltra
Cum stygijs dirces flumina iunge vadis
Prostituis musas meretricis imagle facta
Ante cauernosi fornicis antra locas
Frangis honestatē frontis gremiūq; sinūq;
Soluis 7 infames mittis in ora modos

Omnia das turpi musis loca sacra Dione
Atq; pudicię non sinis esse locum
Propterea merito p vate vocabere leno
Elogio sceleri cōueniente tuo
Silegeret casu spurcū Lucretia carmen
Contereret presso carmina lecta pede
Quod phibet fieri quod vult natura taceri
Promis: et vrbani mellifluūq; putas
Falleris haud aliter q̄ qui pro piscib⁹ hydros
Ipro violis tribulos aut aconita legit
Id canis a sola quod sit meretrice vidēdum
Quod nisi lasciuo nō queat ore legi
I procul a grauiū cętu scelerate viroz
Fer procul a sacra religione gradum
Hęc lenitas grauib⁹ fit pernicioſa poetis
Māq; leues studio credimur esse pari
Non bene de fidei reb⁹ sentire putamur
Innocui culpe lēdimur ense tuę
Ibi veriti nō sunt sanctas p scorta sorozes
Ducere: et ad tātum sollicitare nefas
Vina Dimallonię vobis dant cretica bacche
Et vetat infundi sordida thyas aquam
Tale docet semdes puer z lęmargia carmen
Bacchidas z vences ista poelis olet
Castaliū veri potāt non vina poetę
Sobrietas fons est ebrietasq; merum
Qui bibit assidue gelidis de fontib⁹ vndam
Et vitreo siccam diluit amne sitim
Carmina casta facit veneris cōmercia vitat
Nec mouet ad versus ora pudica leues

Vina iocosq; canūt veneris Bacchiq; poetę
Quod later in vapidō pectore carmen olet
Hi sunt quos statučs sancti cōsortia coctus
Esse pcul iusta iussit ab vltē plato
Fautores scelez corruptoresq; iuuctę
In mala deceptrū plurima vulg' agunt
Dumq; licere volūt suasit quecūq; voluptas
In mores acuit spicula multa pios
Improba garrulitas h̄bitq; procacib' ardens
Seminat in sanctā noxia h̄ba fidem
Imiser ⁊ veniam superos pcrimine posse
Ante flagellati vulnera quinq; dei
Eloce genu flexo lachrymis ⁊ pectore tūso
Fletib' erroris damna repende tui.
Carminē qui celebrat vesana cupidis arma
Et veneri neruos ingenūq; dicat
Niciacit in famē violas: in ster' amomum
Atq; sub obscenos lilia verna sues
Sulfuream lēthes haurit de fontib' vndam
Et stygiam lato gutture potat aquam
Se facit indignū superos quicernat ⁊ astra
Nam miser in solā lumina vertit humū
Transfugit a superis ad limina ditis: et ardet
Gaudia cōtempo luxuriola deo
Est opus ardētē frenis arcere iuuctam
Nec linere in mores luxuriare malos
Collige terrenis mittum de sordib' aurum
Gēnaq; in illustri splendeat ista loco
Est deus est trinū semp laudabile numen
Unde trabūt rerum semina p̄ma genus

Nota freto venus est; venerēq; sub equora mitte
Infima qua nigris pallēt abyssus aquis
Idcane quod tetrici possint audire Catones
Quod prohet hippolyti penelopeq; pudor.
Tunc ego te vatis dignū cognomine dicam
Tunc tua cantari digna poësis erit
Tunc helicon bibes: castisq; rigaberē lymphis
Si venus in versu non erit vlla tuo;

Fratriſ Baptiſte Mantuani va-
ris optimi duo elegantiffima ope-
ra. Unum de calamitatib; horū tē-
porum. Alterum de poetis impudi-
cis. Impreſſa Dauentrie opera et
impenſis Richardi paſtraet. Anno
domini. M. cccc. xcviij. Viceſimale
ſeunda Nouembriſ.

Ego dixi me fuisse apud fecum meum

Dei dixisti te fuisse in domo Secum. Sed me fuisse. Sed fuisse apud
mum in ...

Stententoria
manentiam
tencia aurea libe

